

Izhaja ob 4 zjutraj.

Štane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravištvost

Ljubljana, Prešernovi
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnici:

Maribor, Baravska ul. 1
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošt. čkov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 6. junija.

Politična akcija se je popolnoma
utrdila. Napram vladni akciji stoje ne-
uspešni poskusi nekakšnega rekursa
opozicije, ki se opirja vsake bilke,
da zakrije svoj poraz.

Mora se priznati, da je opozicija
sama in neodnosa njenega vodstva
mnogo pripomogla, da je nastopila
današnja situacija. Pa tudi za njeno
ustaljenje skrbi taista opozicija. Prvi
dnos v tem oziru je prišel proglas
dr. Korošca in tovaršev na volice, ki
je neprevidno razgrnil zavese opozicij-
ske igre. Priznava, da se je blok zedi-
nil, da ne prizna nikakega drugega
državnega urejenja razen onega, ki za-
gotovi pravice samoodločbe naroda
slovenskega in naroda hrvaškega. S
tem je SLS daleko prekorajšla svoj
avtonomistični program: po tem načelu
bi Slovenci vsak dan lahko z glaso-
vanjem izstopili iz Jugoslavije, oziroma
iz jugoslovenske državne zveze.
Po samoopredelitvi Koroške gosp. Ko-
rošcu treba le še samoopredelitve
Prekmurja ali pa Trbovelj. Izjava SLS
je silno kompromitirala gosp. Davidovi-
ča, ki doslej službeno ni priznal niti
da hoče revizijo ustave, zdaj pa pri-
znava Hrvat, da se lahko jutri z
večinskim glasovanjem vrnejo n. pr. k
Madžarom.

Celo zemljoradniške «Novosti» so
proglasile Koroščevo izjavo za depla-
sano, a gosp. Davidovič nima pogu-
ma, da bi se ji vzprotivil in se izjavil
za demokratski program državnega
vladstva.

Ko je gosp. Korošec videl, kam je
zavozil svoje zavestne izjave, ki po
svoji nepremišljenosti močno sliči sla-
vnim glupim govorom nekdanjega kai-
serja Viljema in vrtoglavih intervju-
jem Stipice Radiča, je zavozil svojega
slovenskega v novo nepravilo. Ker se v
Albaniji koljejo, misli gosp. Korošec,
da treba dati v Jugoslaviji vlado
njegovemu bloku. Cutila pa sta, da je
to premalo. Ko je neka čifutska agen-
tura za borzni manever razširila vest
o nemirih v Rumuniji, sta možaka se-
la in napisala krajpi brzjavko, naj
kliče Narodno skupščino. Brzjava sta
objavila prav nepremišljeno naglo. A
kaj je takoj sledil odgovor: Nemirov
v Rumuniji ni bilo.

V vrsto taktičnih pogrškov gosp. Ko-
rošca se mora šteti tudi njegovo ogra-
njevanje za trboveljske morlice. To prav
vsakdo uvideva in nobeno zavijanje ne
spravi iz sveta dejstva, da so komuni-
sti iz mnogih krajev za svoj namen
zbrali s pripravljenim nabasanim mo-
rolinim orožjem čakali na zanje ugod-
nem bregu naše nacionaliste in jih iz-
nenadili s streli. Klerikalci na se mi-
šleč na voline krogičce komunistov
tako stopili na njihovo stran. Vse jim
je prav, samo da je proti državi in
taki ljudje naj dobe vlado?

Naša SLS je, odkar jo je zapustil dr.
Susteršič, izgubila trezno vodstvo, ki
v, kaj treba v danem trenutku storiti,
da se doseže uspeh.

Danes prevzamata svoje posle novo-
imenovana velika župana: gosp. Bal-
tič in ni nihče mogel odreči, da ni spo-
soben in korekten uradnik. Z zopet-
nim imenovanjem mu je dana samo sa-
tisfakcija za prejšnjo krivico. Gosp.
Pirkmayr je istotako velesposob-
en politični uradnik, ki je v upravi
pokazal že velike uspehe. Vlada veli-
kožupanskih poslov v Sloveniji ni iz-
ročila politikoma, ampak prvotni-
ma uradnikoma, da s tem pokaže pot,
kako naj se politična uprava v vsej
državi depolitizira.

Oba gospoda velika župana čaka
težko delo. Kajti veliko se je zaredilo
ljudike, ki jo bo treba izruvati.

Naš narod potrebuje miru in stalno-
sti, da bo mogel neovirano delati in
uživati sadove svojega dela. Stojimo
pred velikimi boji z raznimi notranjimi
svojnimi državami. A izid je izven dvo-
ma. Z zmago strank državnega edin-
stva pri bodočih skupščinskih volitvah
tačne večletna doba mirnega vztrajne-
ga dela. In tega nam je pač bolj tre-
ba nego hripavega državnopravnega
krika.

KONFERENCA MALE ANTANTE V ŽENEVI.

Trst, 6. junija. e. Italijanski listi si da-
o poročati iz Prage, da se v tamošnjih
diplomatskih krogih širi vest, da se kon-
ferenca Male antante, ki naj bi se v krat-
kem vršila, ne bo vršila v Pragi ampak
v Ženevi. To pa zato, da bi predstavljeli
Male antante mogli biti v Ženevi v naj-
oziem stiku z Društvom narodov.

IZMENJAVA RATIFIKACIJ.

Beograd, 6. junija. p. Danes opoldne
je posejil zunanega ministra dr. Ninčiča
tiskajni rumunski poslanik Emandl. Pri
tej priliki so se izmenjale ratifikacije
sporazuma o razmejitvi v Banatu.

Nova izvozna carinska tarifa

VEČINA POSTAVK JE ZNIZANIH. — V VELJAVO STOPIJO V TO-
REK. — VPRAŠANJE UVOZNIH CARIN.

Beograd, 6. junija. p. Popoldne od 18.
do 21. ure je bila seja ministrskega sve-
ta. Dovolila se je definitivna razdelitev
turške, ki smo jo dobili iz Bolgarske
na račun reparacij. Finančni minister in
minister trgovine in industrije sta pred-
ložila ministrskemu svetu vprašanje re-
vizije izvozne carinske tarife. Trgovin-
ski minister je zahteval, da se izvozna
carina zmanjša, dočim se je temu pro-
tivil finančni minister. Končno je mini-
strski svet sklenil, da se izvozna carina
za največji del izvoznih predmetov
zmanjša.

Nova izvozna - carinska tarifa bo zna-
šala: za pšenico 20 Din za 100 kg, za rž
20 Din, turšice 10 Din, ječmen 10 Din,
oves 5 Din, fižol 25 Din, seno 2 Din. Car-
ina za konje nad 3 leta stare je dolo-
čena na 200 Din, za konje do treh let
100 Din, za konje za klanje 50 Din, živo
govedo 40 Din, za zaklano govedo, de-
jano iz kože, carine prosto, za neodrito go-
vedo 40 Din. Izvoz svinj do 70 kg je za-
branjeno, za svinje nad 70 kg znaša iz-
vozna carina 200 Din od 100 kg, za za-
klano svinje 100 Din, sveže in soljeno
meso 50 Din. Mast in vsi mesni izdelki
so carine prosti. Carina na kože ostane,

kakor je sedaj, s popustom na ovčje,
kozje, jagnječe, jarčeve, konjske in svin-
ske kože. Za volnene krpe brez omejitve
se plača 20 Din. Premog je brez carine.
Okrogli igličasti les 30 Din, ostali les
10 Din, hrastov les in železniški pragi
15 Din (brez davčnega v naravi) ojniati
plodovi in semena 100 Din. Stekleni od-
padki, sveže in suhe slive in med so
prosti carine. Pšenična moka in zdrob
8 Din, živa perutnina 100 Din, zaklana
perutnina 50 Din. Ta rešitev je kompro-
mis med finančnim in trgovinskim mi-
nistrom.

Nova izvozna carinska tarifa stopi v
veljavo dne 10. junija.

KONFERENCA O UVOZNIH CARIN.

Beograd, 6. junija. p. Ker je nujno po-
trebno, da se dovrše mednarodne trgo-
vinske pogodbe, so je danes intenzivno
delalo na tem, da se dovrši uvozna ca-
rinska tarifa. Ob 10. uri popoldne je bi-
la v kabinetu finančnega ministra konfe-
renca ministrov dr. Stojadinovića in dr.
Krizmana, generalnega direktorja Vase
Dimitrijevića, dr. Konrada Šmida, Mil-
ivoja Savića in Save Kukrića ter se je
v največjem delu dosegel popoln sporaz-
um. Konferenca bo jutri nadaljevala delo.

Koroški Slovenci žive v raju...

DEŽELNI GLAVAR SCHUMY ODGOVARJA NA NAROČENO INTER-
PELACIJO GLEDE JUGOSLOVANSKIH OČITKOV.

Celovec, 6. junija s. V koroškem de-
želnem zboru je deželni glavar odgovoril
na vprašanje posl. Gatterignja glede na-
padov na Koroško, ki so izšli v jugo-
slovenskih listih. Deželni glavar Schumy
je izjavil, da je očitke, da je proti ko-
roškim Slovincem pričela pravcata go-
nja, da se proti njim pripravlja nasilna
akcija in da je deželna vlada na čelu
teh preganjanj in napadov, docela iz-
mišljen ter da je v popolnem nasprot-
stvu z dejanskimi razmerami. Ako je po-
ročilo beograjske «Politike» prišlo iz
Celovca, se mora le ugotoviti, da je po-
ročevalec docela napačno orisal razmere.

Deželni glavar je dalje povdarjal, da
deželna vlada odkrito stremi za tem, da
brez pridržka izvrši svoječastna svedčana
zagotovila koroškega deželnega zbora, da
bodo šle oblasti slovenskim sodeželanom
v vsakem oziru na roko. V zvezni državi

še ni bilo prepovedano ali razpuščeno
nobeno slovensko društvo. Za Slovence
obstoja ista zborovalna svoboda kot za
Nemce. Slovenski jezik se uporablja pri
oblasteh v krajih, kjer je običajen ne
glede na službeni nemški državni jezik.
Istotako se slovenščina ne ovira v zaseb-
nem občevarju. Tudi na polju šolstva
se ozira na potrebe slovenskega prebiva-
stva kakor pred vojno. V jugoslovans-
kem konzulatu v Celovcu sta bili od
neznanih storilcev izvršeni dve tatvini z
vzdomom, ne da bi bili ukradeni kaki
spisi. Označbo teh vlovov za napade
nemških nacionalcev ter za kršitev eks-
teritorialitete, je treba smatrati kot
čisto potvorbo. Zvezni urad je bil na-
tanjeno informiran o dejanskih razmerah
na Koroškem ter naprosil, da popravi
te za Koroško žaljiva poročila pri beo-
grajski vladi.

Politični položaj

RADIĆ NA POTU V MOSKVO.

Beograd, 6. junija r. Vašemu dopisniku
je minister dr. Ninčič izjavil, da je naša
vlada dobila poročilo z Dunaja in da je
isto vest prejelo tudi tukajšnje avstrijs-
ko poslanstvo, da je Stepan Radić te
dni odpotoval z Dunaja v Berlin, od-
koder je nadaljeval pot v Moskvo s so-
vjetskimi potnimi listom.

LJUBA JOVANOVIĆ O REŠITVI KRIZE

Beograd, 6. junija. r. Predsednik na-
rodne skupščine Ljuba Jovanović je v
razgovoru z Vašim dopisnikom z ozi-
rom na rešitev zadnje krize izrazil svo-
je mnenje o posledicah, katere bo ta re-
šitev imela za sporazum med Hrvati in
Srbi. Jovanović je rekel: Nedvomno je,
da se je povečala zaostrenost med Srbi
in Hrvati, tako da se na prvi pogled
more misliti, da bo rešitev zadnje mini-
strske krize veliko škodovala v odnoš-
jih med Srbi in Hrvati. Jaz ne mislim

tako. Po akutni krizi, ki je, kakor sem
uverjen mnogim odprla oči, je treba de-
lati na to, da se čimprej najde način, da
se ogneno sličnim spopadom v parla-
mentarnih in političnih odnošajih. Ze-
geslo samo, pod katerim se je začela ta
akcija, je moralo privedi do takega
spopada. Geslo ni bilo, da Hrvati pridejo
v parlament in da zahtevajo sporazumno
rešitev različnih vprašanj, temveč prišli
so predvsem, da se «ruši» in sicer da se
ruši sedanja parlamentarna večina, vla-
da in radikalna stranka.

DR. KOROŠEC SE VEDNO KONFERIRA Z RADIČEVCI.

Beograd, 6. junija. p. V beograjskih
političnih krogih danes ni bilo ničesar
novega. Vsi poslanci opozicije so odpo-
tovali iz Beograda. Davi je odpotoval v
Ljubljano tudi dr. Korošec, ki se bo usta-
vil v Zagrebu, kjer bo imel konferenco
z radičevci.

Marx dobil zaupnico

Berlin, 6. junija. j. Dragi kabinet
Marx-Stresemann je pri današnjem gla-
sovanju v zbornici o vladni izjavi, dobil
64 glasov večine. Za vladno so glasovali
stranke sredine, namreč centum, ljudska
stranka in demokratski ter socialisti-demo-
krati in del bavorske ljudske stranke. Za
vlado je bilo oddanih 247 glasov proti pa
183.

Predlog, da se izreče vladno nezupanje,
je bil odklonjen s 44 glasovi večine.

LETALSKE NESREČE.

London, 6. junija. e. V Spitigate sta
se ponesrečila dva častnika in dva pod-
častnika letalca. Nesreča je nastala tako,
da sta se dve letali zaleteli v zraku dru-
ga v drugo in padli na tla. V Northoldu
pa se je ponesrečil letalski častnik, ki je
z letalom padel na tla.

Tokio, 6. junija. e. Hidroplan tipa F
5, ki jih uporablja japonska mornarica,
je v bližini Yokosuke padel na tla. Dva
častnika in trije podčastniki so bili ubiti,
en podčastnik je ranjen.

SOVIJETSKI TRGOVINSKI ZASTOPNIK V ITALIJI.

Rim, 6. junija. e. Po vestih iz Moskve
je imenovan za trgovinskega zastopnika
sovjetske vlade v Italiji z. Wolfson.

Iz rimskega parlamenta

Rim, 6. junija. e. Na današnji seji zbor-
nice so se udeležili adrese debate go-
vorniki demokratski posl. Amendola in
Cavasoni. Govoril je tudi poslanec Lucini
in sicer o svoji zadevi s poslancem Gra-
lem. Tekom nastopov teh poslancev so
se vršili zelo burni prizori.

Jutri v soboto se zaključí adre-
sna debata s predlogom poslanca Delcroix, zna-
nega vojnega invalida (poslanec je slep).
Za tem bo govoril ministrski predsednik
Mussolini; pričakuje se, da bo njegov
govor velikega političnega pomena. Ko
se sprejme predlog na zaključenje deba-
te, bo govoril še poročevalec poslanec
Salandra, nakar se prične glasovanje.

V ponedeljek zbornica ne bo imela seje,
v torek pa se prične razprava o začas-
nem proračunu.

MADŽARSKA IN MALA ANTANTA

Budimpešta, 6. junija. e. Tukajšnji
listi potrjujejo vest, da se bo na prihod-
nji konferenci v Ženevi razpravljalo tudi
o vprašanju vstopa Madžarske v Malo
antanto. Ta ideja pa prihaja od dr. Bene-
ke. V Budimpešti pa menijo, da je se-
daj še prezgodaj za vstop Madžarske v
Malo antanto, temveč da mora ta poča-
kati razvoja dogodkov v Evropi.

Millerandov boj s Herriotom

PREDSEDNIK MILLERAND POSKUŠA RAZBITI LEVIČARSKI BLOK
— KOMUNISTI GROZE Z ULICO. — ŠTEVILNI SPREJEMI PRI MIL-
LERANDU.

Pariz, 6. junija. e. Spor med Elyséejem
in novo zborniško večino je stopil v aku-
ten stadij. Na levičarski strani računajo
celo z možnostjo, da bo Millerand pustil
sestaviti manjšinsko vlado in zaključiti
parlament. Komunisti grozijo v tem slu-
čaju, da bodo izvajali poulične izgrede,
zanašajoč se na svojo moč, ki jo imajo
v predmestih. Njihov voditelj Cachin ob-
javlja danes zjutraj v listu «Humanite»
silovit članek proti Millerandu. «Petit Pa-
risien» pa nasprotuje menju, da je bil več-
rajšnji dan res pravo razočaranje za vso
levico, katere je pričakovala, da se bo
stvar rešila popolnoma drugače. Pričako-
vala je z vso gotovostjo, da bo Millerand
izročil Herriotu spomenico, s katero bo
najavil svoj odstop.

Po zelo verjetnih informacijah bodo
Millerandova posvetovanja za sestavo no-
ve vlade trajala še nekaj dni. Meni se,
da bo Millerand ponudil sestavo minist-
stva kakemu levičarju, ki mu je osebno
zelo udan. Kot takega moža označuje jav-
no mnenje senatorja Steega, ki je sedaj
guverner v Alžiru in je bil svoječastno
minister notranjih stvari v Briandovem
kabinetu. Kakor javlja brzjava iz Alžira,
se je Steeg večeraj vrnil, da se vrne v

Francijo. Vendar pa levičarji zatrjujejo,
da je izključeno, da bi hotel Steeg pre-
vzeti sestavo vlade.

Millerand je sprejel danes biveše mini-
stre Chaumeta, Klotza in Thompsona, čla-
na francoske socialistične stranke Fre-
derica Bruneta in Franklina Boullona.
Ko je Thompson zapušal Elysée, je izja-
vil, da je pripravljen o potrebi politike, ki
se bo naslanjala na stranko levice, da pa
je proti vsakemu nastopu, ki bi bil v
nasprotju z določbami ustave. Zaradi te-
ga se ne priključuje izvenparlamentarni
kampanji proti Millerandu. Frederic Bru-
net je izjavil, da ima vtis, da se bo pred-
sedniku posrečila sestava kabineta.

Pariz, 6. junija j. Ko je Herriot od-
klonil sestavo vlade, se izjavlja v nocoj
izdanem komunikeju, da so se priza-
devanja predsednika Milleranda, končati
pogajanja za sestavo vlade še nocoj, iz-
javila. Pogajanja se nadaljujejo jutri.
Konferenca senatorjev, ki se je sestala
nocoj, se je izrekla proti Millerandu.
Ako se bo tudi večina senata izrekla v
tem smislu, ne bo Millerandu preostalo
nič drugega, kakor da odstopi, ker tudi
z razpustom zbornice ne bi izboljšal
svojega položaja.

Krvava bitka za Tirano

ALBANSKI UPORNIKI USPEŠNO NAPREDUJEJO. — VLADA SE PRU-
PRAVLJA NA BEG IZ PRESTOLICE.

Milano, 6. junija. e. «Corriere della Se-
ra» poroča preko Barija o dogodkih v
Albaniji, da uporniki napredujejo na vse
črti. Kolona, ki gre po dolini Crnega
Lima, je imela zelo hude boje v piško-
pejskem okrožju. Tam je naletela na pri-
bližno 3000 mož vladnih čet, ki so se skrili
v zasedo in napadli kolono. V prvem
nasokku so bili uporniki odbiti, toda ko
so dobili ojačenje, so pognali vladne čete
v beg. Boj je trajal dve uri in se je vršil
v bližini rečice Radomir, ki se steka v
Drino. Uporniki so nato prestopili reko
in zasedli mesto Radomir, odkoder so za-
sledovali sovražnika.

Kolona, ki operira na jugu pod povelj-
stvom Bajram Cura je zasedla seli Jusna
in Divjača, prekorajčila reko Skungi in na-
preduje proti Tirani. Te čete so oddaljene
približno za tri dni od glavnega mesta.

Uporniki kolonom sledijo katoliški
duhovniki, ki navdušujejo prebivalstvo za
revolucijo.

«Corriere della Sera» popisuje dalje,
kako se sedanji boji v Albaniji pretvarja-
jo v pravo meščansko vojno med naci-
onalistično stranko in med tako zvano
vladno stranko, Ahmed beg Zoguja, biv-
šega ministrskega predsednika, ki je sam
prevzel vrhovno poveljstvo v Tirani. Ni
pričakovati, da bi Tirana kmalu padla v
roke upornikom. Vsekakor pa pravi list,
da bo gotovo preteklo veliko krvi. Skad-
er je med tem postal glavni stan upor-
nikov na severu. Polkovnik Regat Sala
stalno prebiva v Skadru z vsem svojim
generalnim štabom. Poveljstvo v Skadru
izdaja vsak dan vojna poročila, v katerih
opisuje operacije dotičnega dne.

Beograd, 6. junija. p. Po vsem se zdi,
da se dogodki v Albaniji razvijajo v ko-
rist upornikov, ki so dosegli že mnogo
velikih uspehov. Zmago upornikov pri-
pisujejo v največjem delu zelo slabemu
nastopu Ahmed bega, ki ni znal energič-
no stopiti v akcijo s svojimi pristaši in je
tako indirektno pomagal nasprotnikom,
ki so plačani iz Italije. Poleg tega je kriv-
da neuspeha tudi v tem, da vlada ni po-
rabila sil naroda, ki je pri tem igral nev-
tralno vlogo.

Rim, 6. junija s. Listi javljajo iz Va-
lone: Položaj je trajno kritičen, ker ho-
čejo nacionalisti vkrakati v Tirano, vlada
pa se hoče umakniti le sil. Tisoč
mož je večeraj zasedlo Skader. Poveljnik
orožništva se je upri ter padel s šestimi
orožniki. Revolucionarji so po dvo-
dnevem odporu zavzeli Berat. V boju
je padlo 80 orožnikov. Vladne čete so
se umaknile proti Lušiti. Nad ozemljem,
ki so ga zasedli, so revolucionarji pro-
glasili obsedeno stanje.

Beograd, 6. junija. p. Poslednja vest iz
Tirane se glasi: Čete albanske vlade se
bore s nasprotniki, ki drže položaje v
Manatiji v okolici Lješa. Borba je silno
krvava, vladne čete popuščajo ter se umi-
kajo pred ogromnim navalom ojačenih
upornikov. V Tirani vlada silna vznemi-
renost. Prebivalstvo beži iz mesta, vlada
se nahaja pred pobegom. Trdi se, da je
italijanska vlada ponudila albanski vladi,
da jo na svojih ladjah prepelje v Italijo.

Beograd, 6. junija. p. Bajram Cur je po-
slal 500 svojih ljudi v Lješo, da s četami
Redžep Sala izvrše napad na Tirano. Vrši
se najenergičnejša borba okoli Tirane.
Čete Bajram Cura so že zavzele Piškopejo
ob naši meji. Velike borbe se vrše okoli
Berata, katero mesto so v zadnjem času
že zavzeli nacionalisti. Tirana je popol-

noma odsekana od ostalega sveta, pro-
trgane so vse telefonske in brzjavne
zveze.

STALIŠČE GRČIJE.

London, 6. junija. s. «Daily Express»
javlja: Angleški poslanik v Atenah je
poslal londonskemu zunanjemu uradu
nastopne informacije: «Grčija bi v svrhu
zaščite svojih interesov vkrakala v Al-
banijo, ako bi Jugoslavija izvedla svojo
namero, da zasede gotove albanske co-
ne. V Albaniji se boje izkrcanja italijan-
skih čet».

Atenski poročevalec istega lista opi-
suje skrajno podivjanost insurgentov, ki
ustrelijo vsakega ujetnika.

PRIPRAVLJENOST AMERIKE.

Newyork, 6. junija. s. Poveljnik ame-
riškega brodirja v Evropi je dobil na-
log, naj bo pripravljen za morebitni od-
hod v Drač, ako bi bili vsled bojev v
Albaniji ogroženi ameriški državljani in
njihovo imetje. Listi izražajo bojazen,
da bi mogli dogodki v Albaniji in Ru-
muniji povzročiti mednarodne zapletitve.

Izjalovljenje angleško- turške konference

Carigrad, 6. junija. e. Potrjuje se vest
o neuspehu turško-angleške konference o
mosulskem vprašanju. Turki so zavrnili
tudi predlog za intervencijo društva na-
rodov.

London, 6. junija. e. Reuter javlja
Angleško-turška konferenca o mosul-
skem vprašanju se je izjalovila.

VPRAŠANJE VIZUMOV.

Praga, 6. junija. j. Češkoslovaške tr-
govinske zbornice so predložile zunanje-
mu ministrstvu prošnjo, naj bi spravila
na dnevni red prihodnjega zasedanja Zve-
ze narodov vprašanje potnih vizumov.

VREMENSKA KATASTROFA.

London, 6. junija. e. Times poroča iz
Lime (Peru): Tu je divjala izredno
močna nevihta radi katere je nastala ve-
lika morska poplava, ki je opustošila ve-
lik del obale. Dva parnika in kakih sto
manjših ladij se je potopilo. Tudi v no-
tranosti dežele je nevihta napravila zelo
veliko škodo. Mnogo hiš je vihar razkril
in porušil. Koliko je žrtev, se točno sedaj
še ne ve, vendar se približno cenijo število
mrtvih okoli 20, okoli 100 pa lahko in-
težko ranjenih. Morje je še vedno silno
razburkano, tako da je pomoč zelo te-
žavna, ker se mora vršiti ves dohod do
opustošenih krajev le po suhem.

STRAHOVIT POŽAR V RUSIJI.

Moskva, 6. junija. s. Mesto Jekateri-
nenburg v Uralu je bilo uničeno po po-
žaru. Dosedaj je zgorelo nad 300 hiš. Vsi
gospodari v okolici gorijo.

Olimpijada

Pariz, 6. junija. h. Danes popoldne sta
v semifinalu igrali moštvi Uruguaya in
Holandske. Uruguayci so imeli izredno
slab dan ter so mogli premagati Holand-
ce le z 2 : 1 (0 : 1). Tekma, kateri je pri-
sostvovala 3000 gledalcev, je bila v pr-
vem polčasu docela otvorena. Holandci
so se odlikovali s svojo hitrostjo. Sele
v drugem polčasu so Uruguayci pokazali
svojo običajno izbornost igro.

Egipčansko olimpijsko moštvo igra 23.
t. m. na Dunaju proti avstrijski repre-
zentanci.

Po trboveljski tragediji

SEST ARETIRANIH ORJUNAŠEV je večeraj žandarmerija pripeljala iz Zagorja v zapore delnega sodišča ljubljanskega. Aretirani so bili na izmišljene, toda formalne ovadbe zagorskih komunistov. Sedaj so naenkrat komunisti priznali državno oblast, kjer mislijo, da naj služi njihovim namenom. Drugače pa dol z žandarji, živelja revolucija! Uverjeni smo, da se bo sodno ugotovila nedolžnost po krivem osumljenih.

HIJENE

so oskrunile sveže grobove padlih junakov na ljubljanskem pokopališču. Sinoči je upravitelj pokopališča sporočil, da so »neznani storilci« razmetali vence. Evo, gospoda katoliško-revolucionarna, vaše slike! To je pristno klerikalno - komunistično delo. Kar učite v svojih člankih, »ugotovitvah« in poročilih, to tudi izvajate. Zahrbtiti napad v Trbovljah, oskrumba grobov, klic po revoluciji in obenem klic za pomočjo policije, zakonov in vlasti obrekovalje pod zaščito poslanske imunetete, — evo, gospoda, to ste vi!

SE DOKUMENT,

s kom imamo opravka: Nesrečni oč pokojnega junaka Slajpaha je šel v frančiškansko cerkev. Tu navzoča terejalka ga je napadla in opsovala, češ, prav je vašemu sinu...! Baba je pljuvala, nesrečni starček si je obrisal solzo. Baba na drobno, »Slovenec« na debelo...

IN SE NOV DOKUMENT.

Ranjeni trboveljski ženski so prinesli neznani češnje v bolnico in jo vprašali, kako je bilo pri nedeljskem spopadu. Povedala je takoj po resnici, da so z napadom iz pripravljene zasede pričeli komunisti. Obiskovalci jo nato opozore, češ, ne tako, saj mi držimo ž njimi, drugače morajo govoriti. Takoj je ženska spremenila svoje pripovedovanje in je tudi pozneje izpovedala tako, kakor poroča »Slovenec«. Tako je treba.

JUSTIČNI SKANDAL

imenjuje »Slovenec«, če tudi vladni organi preiskujejo trboveljske dogodke in ne samo sodišče. Sodna preiskava se vrši neodvisno od politično - upravne, ki jo vodi Kosta Jovanović. Uprava nima le pravice, temveč tudi dolžnost zanimati se za take dogodke. Ako vlada tega ne bi storila, bi ji »Slovenec« gotovo očitel najmanj »balkansko malomarnost«. Justični škandal pa seveda »Slovenec« ni, če se vrtajo v sodno in upravno preiskavo klerikalni in radičevski poslanci.

ORJUNAŠI

Pričakujemo, da bodo na podlagi lažljivih ovad, ki so jih vsled trboveljskih dogodkov podali naši nasprotniki, mnogi naši člani aretirani. Vsem vam, ki boste trpeli, stavljamo v spomin padle žrtve in vas pozivamo, da moško vztrajate, ker krivda ni na naši strani. V ravnanje vam podajamo sledeča navodila:

Vsak, kdor bo predveden pred preiskovalnega sodnika, naj ga vpraša, ali je zaslišan kot osumljenec, ali kot priča. V prvem slučaju naj vsako izjavo odkloni in naj molči. V drugem slučaju naj pove vse, o čemur bo vprašan. Če pa bi odgovor škodoval njemu, bilo direktno ali indirektno, naj odkloni izjavo, sklicujoč se na tozadevna določila zakona.

Oblastni odbor Orjune.

Plat zvona

Pisanje naših komunistov o trboveljski tragediji v zagrebški »Borbi«.

»Borba«, glasilo zagrebških komunistov, prinaša posebno slovenske priloge z osmrtnico svojim trboveljskim žrtvam, ves ostali prostor na dveh straneh pa izpolnjuje poročilo v »Oporočnem napadu Orjune na rudarje«. Da se čuje tudi druga plat zvona, posnemamo iz tega poročila le najmarkantnejša mesta, ki jih mirno prepuščamo v trezno presojo naši javnosti.

O spopadu pravi poročilo: »Dravska godba je odkorakala naprej. Rudarje se niso mogli vzdržati, da ne bi dali duška svojem razpoloženju proti tej plačani kapitalistični bandi. Klicali so jim: »Pufj Orjuna! Dol z Orjuno! Orjunaši so v zasmeh in izizzvanje oplazili s svojim praporjem rudarje po glavah in klicali: Smrt komunistom! Tak je bil tvoj početni moment, ki ga komunisti sami ne tajijo, zato je njihovo nadaljnje zatiranje, da so »Orjunaši brez povišave otvorili ogenj na rudarje«, zločin. To tem bolj, ker čitamo v istem hipu, da je rudar Zupanc »zgrabil za zastavo«, da so rudarji takoj »odgovorili s protistrelji« in se je sploh »cela bitka razvila z neverjetno naglico, da je ni mogoče popisati«.

In res je to poročilo o spopadu, ki je pač tvoril jedro cele tragedije, vrlo kratko. No, zato so vse nadaljne kolone poročila polne hujkanja, psevk in krvavih groženj. Orjunaši so »bande, ki so divjale pod Pribeževičevim režimom«, zato se bodo komunisti »maščevali nad Orjunci in onimi, ki so jih plačali«.

Glede razpoloženja komunistov v Ljubljani pravi poročilo, da bo neke-samo. Po trboveljskih dogodkih »in v Ljubljani prišlo do znatnejših izgre-dov« in so »revolucionarni delavci

bili vso noč zbrani v Delavskem domu«.

Komunističnim grožnjam ni konca: »Orjunaška grozodejstva bodo trikrat maščevana!« — je rdeča nit ki se vleče skozinsko. Samozvest naših komunistov je tem večja, ker se zopet enkrat bijejo po prsih: »Proletariat v drugih delah nam stoji ob strani!« Kako hočejo izvršiti svoje napovedi, razodevajo s pozivom, da »proletariat organizira skupno delavsko obrambo proti jugofašizmu, razoroži Orjunce, sili odgovori s silo«.

Nas so komunisti vzeli na posebno piko. Zmerjajo nas za »mrčese« in nam sporočajo: »Delavstvo ob svoji uri, ki ni tako daleč, ne bo pozabilo niti na »Jutro« in »Slov. Narod«, niti na gospode, ki te liste izdajajo!« — »Slovenec« pa izreka svoje priznanje, ker »obseja demokratsko gospodo«.

Takšno je torej žalovanje naših komunistov: nenasično kričanje po novi krvi, blazno psovaje in izizzvanje, napoved novega terorja in anarhije. Zdalj morda menda na jasnem: v komur ti nacionalna in državljanska vest, stopa v silno pojačeno nacionalno fronto, pa da vidimo, kako naglo se bodo razlezle zalege iz inozemstva vzdrževanih ga Mekinec »morale delavstvo soditi brezdomovinskih gadov in onih, ki jih grejejo«.

ODKOD MOČ IN DRZNOST KOMUNISTOV?

Ljudje kar gledajo, kje so se zopet naenkrat pojavili komunisti; saj ima

država zakon o zaščiti države, sedaj pa smo videli, kako nemoteno lahko morijo moskovitski prekuhali celo ljudi, ki stoje na braniku državne in narodne ideje. Da so se komunisti zopet ovrstili in razpasili, je temu kriv samo klerikalni Markov režim, ki je do danes vladal na veliki županiji v Ljubljani. Veliki župan Sporn je postal politični vodja v Ljubljani kot zaupnik SLS. On ni kriv — kar tudi komunisti priznavajo — le nedeljskih dogodkov v Trbovljah, marveč je kriv tudi, da se je komunistična zalega zopet razlezla. Razume se, da je delaj Sporn, kar je bilo klerikalcem všeč. Leglo vsega komunističnega pokreta v Sloveniji je ljubljanski občinski svet, v katerem sede glavni revolucionarni tega gibanja. Šele odkar je dr. Lemež dobil občinski svet ljubljanski v svoje roke, mu je greben tako zrasel. Iz magistrata ven je Lemež sistematično organiziral Moakovite. Dr. Perič, za katerim stoji le par bojazljivih socialstov, je le metla, s katero sta pometa la dr. Stanovnik in dr. Lemež, torej dva boljševeka, ki sta storila Ljubljani čast, če toliko gorja in jim prizade-la toliko škode. Sramota je le, da državna oblast to početje črno-rdeče gospode tako mirno gleda.

LJUBLJANSKE ORJUNE sklicujejo

PROTESTNI SHOD

proti skrunilem spomina v Trbovljah padlih nacionalistov. Shod se vrši danes ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela »Union«.

Nečuvana korupcija klerikalno-komunističnega režima v Ljubljani

Vsaka druga beseda, ki jo imajo naši klerikalci na jeziku, je korupcija. Vsak njihov politični nasprotnik je korupten, vsak je podlež in ljudje najčistejših značajev, ki žrtvujejo v javnem delu moči, čas in denar iz samega navdušenja za dobro stvar, iz goreče ljubezni do domovine, so glasom klerikalnih listov največji sleparji.

Nas te klevete puste mirne; kadar smo nasprotnike pozvali, naj navedejo konkretno dejstvo, so obmolknili in stisnili rep med noge. Obrekovati in čast krasti na tihem, — to je tipljeno za klerikalno stranko, nastopati pa z odkritim vizirjem, v to ni sposobna. Koruptna je pač sama do mozga.

Naj danes opozorimo na korupcijo, ki vlada v mestni upravi, odkar so se je polastili klerikalci vsled premajhne energije sedanjega župana. Spominjamo na Pirčev avtomobil, na pokvarjeno mestno uprugo, na zamenjavo sveta ob priliki zgradbe mestnega kupašnice za g. Ogrina tako dobičkanosno. In kako so hiteli gospodje na magistratu, ki so prej vedno vpili, da je mestna uprava predraga, na vsi koncih in krajih nastavljati svoje prišaste, graditi korita za svoje agitatorje na račun mestnih davkoplačevalcev! Tako so hiteli, da se je celo velikemu županu, ki sicer prav rad zamizli z enim očesom, zdelo tu in tam preveč. Toda kaj klerikalcem javni blagor, če gre za lastni žep!

Največji škandal pa je neznosna korupcija, ki se je pojavila na stanovanjskem uradu, odkar je prevzel vodstvo podžupan dr. Stanovnik. Z njegovo imenovanjem samo na to mesto je pomenilo, da so klerikalci hoteli izrabiti to socialno institucijo v svoje strankarske namene, saj je bil prej na tem mestu uradnik, ki je bil znan po svoji skrupuloznosti in objektivnosti. Dr. Stanovnik pa je eden tistih klerikalnih demagogov, kojega javni govori kažejo na eni strani pomanjkanje vsake srčne kulture, naj-

pljvitvejšje pojmovanje političnih in socialnih vprašanj, na drugi strani pa brezprimerno slepo in fanatično sovraštvo do vsega, kar ni klerikalno. Njegov zadnji govor v Unionu je bil klasičen vzgled, kako globoko je že padla klerikalna stranka, ki se upa na javni shod v Ljubljani poslati govornika, kojega ton naliči na las pisnjo »Straže« in »Domoljuba«.

Imenovanje tega gospoda za načelnika stanovanjskega urada je bilo tedaj izizzvanje ljubljanskega prebivalstva, je bila politična netaktnost prve vrste, ki bi je stranka, ki hoče biti dostojna, ne smela napraviti.

Od tedaj je stanovanjski urad preiskovalnica stanovanj skoro izključno za »istake ene stranke. Proteklo je obočje, kar javno se govori, da je to ali ono stanovanje odločeno za tega ali onega, izpreminjajo se stanovanjski prostori v poslovne ter tako za ožstruje stanovanjska kriza, mestne stanovanjske hiše se oddajajo vsem mogočim, upoštevajo se vsi mogoči strankarski oziri, mestni uslužbenci pridejo šele na drugem mestu v poštev. Te stvari so danes v Ljubljani notorne in zastoj se pere dr. Stanovnik v občinskem svetu!

Do klerikalnega režima na našem magistratu nismo poznali pristranosti. Šele klerikalcem, tem apostolom poštenja in čistosti, se je posrečilo, uvesti vanjo korupcijo! Da bi ljudstvo ne videlo njihove korupcije, vpijejo sedaj, da so korupcionisti drugi.

Tudi, ako bi ne bilo nobenih državno-političnih ozir, ki nujno zahtevajo, da se napravi konec klerikalno-komunističnemu režimu na mestnem magistratu, bi se moralo v interesu morale, čistosti uprave ter v gospodarskem interesu vsega ljubljanskega prebivalstva črno-rdeče gospode takoj in brezobzirno razgnati, vsaj glavne korupcioniste med njimi pa postaviti pred sodišče radi zlorabe uradne oblasti.

Nevarnosti iz Albanije?

Dogodki v Albaniji so vzbudili v naši prestolici in v vnanjem svetu več pozornosti nego je običajno pri stičnih uotranjih zmedah. Jasno je, da vsled tega, ker je s sedanjim državljansko vojno združena tudi različna vnanje-politična orientacija.

Označili smo že večeraj, da je ostal Ahmed beg Zogu, dasi je izstopil iz vlade, še vedno duša vladne koalicije. Zato je bila še vedno za vlado merodajna v zunanji politiki ona emerja, ki jo je zaščital Ahmed Zogu. Ta pa si je stavil za predpogoj uspešnega državnega prospeha, da se vlada nahaja v čim bolj prijeteljskih odnosih do naše kraljevine. Zato je bil nasprotnik znanega kosovskega komiteta, to je društva arnavtskih emigrantov iz kosovske pokrajine v Južni Srbiji, komiteta, ki si je nadel nalogo, voditi federalistično politiko in stremeti po tem, da se od Jugoslavije odtrga predel, v katerih biva tudi arnavtski element. Šele po izstopu Ahmeda dom se je razmerje med vlado in Kosovci spremenilo na boljše in dva njih pristavev sta celo vstopila v novo vlado. Toda sodelovala nista iskreno in smatra se, da sta se le potuhnila v namenu, da se zabrisajo pravi nameni in da se prikrijejo uporniške priprave.

Prav tako je Ahmed beg Zogu skušal ostati lojalen napram nam v zadevi akcije makedonskijuh. Todor Aleksandrov je hotel vzdrževati v Albaniji kadro svojih komit, ki bi tudi z zapadne

Politične beležke

† **Opozorilo.** Ljubljanski člani in zapuinki JDS dobivajo zadnji čas vabila od »Narodno-napredne stranke«. Opozorjamo, da ta stranka ne obstoja več, ker so njeni člani korporativno (12 oseb) prestopili v NRS. Tudi se nam poroča, da hodijo po Ljubljani agitatorji, ki pripovedujejo, da je »Narodno-napredna stranka« eno in isto kot JDS. Opozorjamo pristaje JDS na te sleparske manevre ter jih svarimo, da nepoštenjakom ne nasedejo.

† **Zmenite se vsaj, lopovi!** Torej slovenski Orjunaši so »ubili« Fakina. Tako je »ugotovili« večerajšnji »Slovenec«, za katerega je vodil na lice mesta in zasliševal priče znani Kremžar. Kar je g. Kremžar dognal, je seveda neizpodbitno in drži, kakor sveto pismo. V Zagrebu je pa ravnotako sveto in neizpodbitno ugotovljeno nekaj drugega. Tam izhaja komunistovski glavni organ »Borba«, ki z vso gotovostjo »ugotavlja«, da je »Zagrebačka Orjuna izvršila umorstvo« pod vodstvom »poznateg razbojnika Andjel-novića«. Debeli naslov trdi, da so »zagrebčaki Orjunaši začeli radničkog krvoproliv«. »Borba« ima tudi slovensko prilogo, ki pripoveduje, da so v Lokah-Trbovljah bili zbrani »nič hudega slutelci rudarji« (— nič hudega slutelci so bili oboroženi s karabinkami, repetirnimi pištolami in ročnimi bombami. Kaj bodo hudega slutili! —), in še le ti preklicani Orjunaši so jih — (sredi slavnostnega spreveda!) — napadli. Kako? Evo tako: Najprej so — vsaj to priznava slovenska priloga »Borba« — rudarji pričeli klicati »Pufj Orjuna«, ker se »niso mogli vzdržati pri pogledu na to kapitalistično plačano bando«. To je že dragoceno priznanje, čeprav je majhno. Na to so Orjunaši v zasmeh in izizzvanje oplazili s svojim praporjem rudarje po glavah in klicali: Smrt komunistom. In so že imeli revolverje v rokah. Zupanc je na to zgrabil zastavo, Orjuna je pa začela streljati. Rudarji so odgovorili s protistrelji. (»Nič hudega slutelci«, so torej imeli radi ljube-ga miru »slučajno« vsak orožje). »V boju se je razpočila med Orjunaši bomba, ki so jo hoteli vreči na rudarje, pa je zadel na same«. Tako komunistični Höfer iz svojega Kriegspressequartiera. Komunisti so se vsaj kaj navadili od c. kr. generalov, ravnotako kakor »Slovenec«. Faloti pa so pozabili v vnehi, da bi se bili zmenili, in »Borba« očita Fakinovo smrt hrvaškim članom Orjune, »Slovenec« pa slovenskim. Srbijanski komunisti bi obdolžili beograjske člane, — žal, da se je teh udeležil samo eden. Kako točno je poročanje klero-komunistov ali komunklerikalcev, se vidi tudi iz trditve, izrečene v istem poročilu, kakor druge zgoraj citirane trditve: »Jutro in Slov. Narod sta stalno pozivala nacionaliste na oborožen pohod v Trbovlje«. V kateri številki imenovanj listov bi bil takšen poziv, tega »Borba« ne ve, tudi če jej obljubimo vse tiste milijone, katere nam očita »Domoljub« kot podkupnino, da smo v vlado stopili. — Očividci, na tisoče v Trbovljah, na desetisoče pri pogrebu v Ljubljani, vedo, kako je bilo v resnici, in kako je bilo v »Slovenec«. Citirali smo danes še poročilo »Borbe«. Na vse te »brezdomne ugotovitve«, ki si pa med seboj nasprotujejo, pravimo: Zmenite se vsaj, lopovi, da boste vsaj vsi jednako lagali, ne pa vsak drugače!

† **SKS za komuniste.** Med najbolj glasnimi, ki branijo komuniste, je poslan-ski klub g. Ivana Pucelja. Zalostna SKS, ravnoakr ji je g. Prepeluh dokazal, da je hotela zleži Radiću pod plahito, zdaj pa složno s klerikalci nastopa za komuniste. Zemljoradniki na celi črti zahtevajo, da se pusti streljati naše ljudi brez kazni. Bravo SKS, daleč si padla!

† **Iz velikega političnega sveta.** Dva velika sodobna politika, samostojni gospod Ivan Pucelj in mirotvorni republikanec Albin Prepeluh, sta v najhujšem konfliktu. Stvar torej po sebi ni enostavna, pa tudi ne malo zabavna, ker niti vodijo naravnost na cesarski Dunaj, kjer prebiva Stipa Radić. Oni dan se je Puceljev list razpisal o »Prepeluhovstvu«, o čudovitih metamorfozah, o zadnjih potovanjih na Dunaj in o vsem, kar še k prvemu spada, — zdaj pa Prepeluhov organ odgovarja s »Puceljstvom«, kjer se razodeva tudi to, da se je Pucelj letos v Zagrebu večkrat ponujal za »mešetarja med HRSS in zemljoradniki«, ker ni imel uspeha, je pa svojega prijatelja poslal k Radiću. In ta prijatelj je tam poprosil, naj bi HRSS za slučaj, da vlado dobi opozicijski blok, preprečila žensko volilno pravico v Sloveniji. Radić pa, kakršen je že v ženski politiki, je Puceljevemu prijatelju smehljaje odvrnil: »Vi torej hočete, naj jaz branim vaše slovenske hlače pred vašimi slovenskimi kikičami?« Imenitno! Zdalj ko se enkrat samostojni demokrati nehoti rešili strahu vse take politične »pantofelheide«, lahko vemo, da Pucelj in Prepeluh mirno nadaljujeta mej dan zaradi Radićevih opankov.

Iz demokratske stranke

IZ DEMOKRATSKE STRANKE

V nedeljo dne 8. junija se vrši ob 11. uri dopolndne javno politično zborovanje demokratske stranke na Vrhniki. Govori dr. Rapé.

Na Dohravi se vrši istega dne javna shod. Govori ravnatelj Jug.

IZ ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV.

V soboto, dne 7. junija se vrši predavanje g. Majcena v Zalcu. Predava »O postanku naše države«.

MLADINSKA ORGANIZACIJA.

Člani »Mladosti« in »Edinosti« se pripravljajo, da pridejo danes v soboto ob 9. uri zvečer na skupni sestanek v Narodni dom. Pogovor o skupnem izletu na binkoštni ponedeljek. — Odh. — Seja osr. pripr. odbora se je preložila na drugi teden in bo na pravočasno objavljena.

Po svetu

— **Kaj se je godilo v Rumuniji.** Seš sedaj prihajajo avtentične vesti o zadnjih dogodkih v Bukarešti. General Avarescu je prispel v ponedeljek zvečer s kmečko armado, broječo okoli 80.000 seljakov in Bukarešto, da demonstrira proti sedanji vladi. Kralj Ferdinand ga je pozval k sebi v grad in mu nasvetoval, naj v svrhu preprečenja spopada v vojaštvom, preloži demonstracijo v Karlov park zunaj mesta. Opozoril je tudi Avaresca, da bi mogli imeti konflikti s seljaki po komaj prestali strahotavi municijski eksploziji nedogledne posledice za Rumunijo. General Avarescu je ugodil kraljevi zahtevi in so se nato manifestacije seljakov vršile naslednjega dne dopoldne v parku. Po zborovanju so se seljaki mirno vrnili v svoje vase. Opozicijske stranke pa boja proti Bratianovu kabinetu s tem še niso opustile in ga mislijo nadaljevati z vso odločnostjo.

— **Amerika odklonila Avstriji in Nemčiji kredite.** Ameriški senat je odklonil predlog senatorja Dala, po katerem naj bi se 150 milijonov dolarjev iz zaplenjenega sovražne imovine uporabilo kot fond za dovolitev kreditov Avstriji in Nemčiji za nabavo živil. Senat je istočasno odklonil tudi predlog, da bi se dovolil Nemčiji kredit v znesku 25 milijonov dolarjev za nabavo živil v Zedinjenih državah.

— **Novo stavkovno gibanje v Angliji.** Angliji grozi zopet velika železničarska stavka. V četrtek ponoči je stopil v stavko del pogovornih delavcev angleške zapadne železnice in londonske podzemne železnice. Tudi organizacija vlakovodij, ki je izvedla meseca januarja delno stavko na angleških železnicah, ni več zadovoljna s takrat sklenjenim dogovorom med njihovimi voditelji in železniškimi ravnatelji. Načelstvo organizacije je predložilo zato nove zahteve, ki so ultimativnega značaja. Splošno se računa, da kmalu po binkoštnih izbruhne zopet velika delna stavka angleških železničarjev.

Borza

6. junija:

ZAGREB. V efektivni tendenca nespremenjena. V bančnih papirjih je bil promet slab in je bilo nekaj več zanimanja za Hipo. V industrijskih papirjih je bilo zanimanje za Slavonijo. — V devizah je bila čvrsta tenenca. Tečajji so porasli za nekoliko točk radi pomanjkanja blaga in večjega povpraševanja. Narodna banka je intervenirala v posameznih devizah, a največ na Curih. Trgovalo se je največ v devizah na Dunaj, Italijo in Švico. Notirale so devize: Amsterdam 3195 do 3195, Dunaj 0.1164 do 0.1184, Bruselj 382.5 do 387.5, Budimpešta 0 do 0.10, Bukarešta 33.5 do 36.5, Italija izplačilo 361.5 do 364.5, ček 361 do 364, Kopenhagen 0 do 1410, London izplačilo 359.5 do 362.5, New-York ček 83.10 do 84.10, Pariz 421.5 do 426.5, Praga 243.375 do 246.375, ček 243 do 246, Švica 1407.8 do 1477.8, ček 1405.5 do 1475.5; valute: 82 ena osminka do 83 ena osminka, aK 0.118 do 0, K 241 do 0; efekti: Primorje 75 do 80, Trgo 38 do 39, Ekskompta 131 do 133, Hipo 68 do 69.5, Jugo 0 do 119, Praštediona 915 do 917.5, Etno 134 do 135, Slavskiana 110 do 115, Srpka 139 do 140, Eksploatacija 120 do 122.5, Narodna žumska 95 do 99, Gutmann 870 do 890, Slavonija 104 do 107, Strojne 0 do 150, Trbovlje 600 do 605, Union 700 do 0, 7 odst. posojilo 69 do 69.5, agrarne 24 do 25, Vojna škoda 137 do 138.

BEograd. Tendence neodrejena radi pomanjkanja vesti iz Zagreba. Narodna banka je intervenirala v vseh devizah. Notirale so devize: Dunaj 0.1179 do 0.118, Bruselj 372.5 do 373, Budimpešta 0.095 do 0.1, Bukarešta 35 do 36.25, Zeneva 1470 do 1472, London 330.5 do 331.25, Milan 362 do 362.5, New-York 83.5 do 83.6, Pariz 418 do 419, Praga 245.25 do 245.5, Solun (srednji tečaj) 145.5, Sofija (srednji tečaj) 62; efekti: Narodna banka 360.

CURIH: Beograd 6.85, New-York 509, London 24.52, Pariz 28.55, Milan 24.70, Praga 10.59, Budimpešta 0.0061, Bukarešta 2.42, Sofija 4.05, avstrijske krome 0.008.

TRST: Beograd 27.50 do 27.75, Dunaj 0.0820 do 0.0825, Budimpešta 0.0250 do 0.0825, Praga 67 do 67.50, Bukarešta 9.25 do 9.75, Pariz 115.75 do 116.50, London 99.50 do 99.50, New-York 22.95 do 23.05, Curih 404 do 407, valute: dinar 27.60 do 27.80, avstrijske krome 0.0820 do 0.0890, dolar 22.85 do 23, 20 zlatih frankov 87.60 do 88, uradni tečaj zlate lire 445.35.

DUNAJ: Devize: Beograd 843 do 847, Budimpešta 0.76 do 0.82, Bukarešta 901 do 903, London 306.300 do 307.300, Milan 3079 do 3091, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 3592 do 3608, Praga 2075 do 2085, Sofija 498 do 502, Curih 12.485 do 12.595; valute: dolarji 70.460 do 70.860, lire 3080 do 3100, dinarji 837 do 843.

PRAGA: Beograd 41.05, Rim 151.374, Budimpešta 3.675, Pariz 174.875, London 140.80, New-York 84, Curih 601.50.

NEW-York: Beograd 119.75, Curih 1750, Milan 435, Dunaj 14, Budimpešta 12, Bukarešta 43.

Naši kraji in ljudje

„Slava“ narodnih železničarjev v Beogradu

Na dan carja Konstantina in carice Jelene dne 4. junija 1889 je srbska država prevzela v državno upravo vse todatnje srbske železnice. Radi izredne važnosti tega dogodka je izdal takratni minister za javna dela, dr. Velimirović, odlok, da naj se ta dan proslavi vsako leto. Srbski železničarji so to storili že, dokler so imeli svoje srbsko društvo, še z večjo svečanostjo pa proslavljajo svojega patrona carja Konstantina in carice Jelene, odkar so se združili s hrvatskimi in slovenskimi narodnimi železničarji v skupno Udruženje jugoslovenskih nacionalnih železničarjev.

Letošnja „slava“ se je vršila v paviljonu železniške postaje v Topčideru v navzočnosti delegatov vseh sekcij UJZ v državi. Rezanju kolača je prisostvoval tudi minister saobraćaja dr. Popović z načelnikom svojega kabineta Radom Jankovićem, bivši prometni minister Vuković in veliko številu drugih gostov. Slava se je razvila v veličastno manifestacijo za narodno in državno edinstvo in so bili zlasti Slovenci in Hrvati voharno aklamirani. Na predlog predsednika beogradske sekcije nacionalnih železničarjev, Niforja Petrovića, je bila poslana kralju Aleksandru na Bled sledeča brzojavka: „Železničarji, ta Vaša neumorna prometna armada iz vojne za osvoboditev celokupnega našega naroda, kliče na dan svoje slave svojemu ljubljenu Gospodarju in dinastiji Karađorjeviću: „Živel kralj Aleksander!“

Topčider je odmeval od vzklikov ljubavi in bratstva in manifestaciji za državno edinstvo, ko so izpregovorili zastopniki nacionalnih železničarjev iz drugih pokrajin države, ki so došli, da čestitajo svojim srbskim bratom k slavi. Imenom hrvatskih narodnih železničarjev je uglašal gosp. Janko Baljkaš iz Zagreba, da mora postati slava srbskih narodnih železničarjev slava vseh železničarjev v državi, kajti vsi smo bratje iste krvi in istega jezika, nikakva inferiorna rasa, ampak velik narod. Naj razvije naš Bel orel svoje peroti še nad ostale brate v inoemstvu, da bomo združeni enkrat v skupnem kolu, ki ga nikdo več ne razbije. Tudi govor delegata slovenske sekcije gosp. Finžgarja iz Ljubljane je bil poln topline in bratske iskrenosti. Govorili so še delegati iz Dalmacije, Bosne in Hercegovine ter Vojvodine, kakor je bila med velikimi ovacijami kralju in manifestacijami za državno edinstvo slava zaključena.

Iz delovanja jugoslovenske-češkoslovaške lige v Mariboru

Maribor, 6. junija.

Ponovno smo že poročali o lepo uspešnih prireditvah mariborske J. C. Lige, ki je v naši državi vsaj doslej gotovo najagilnejša. Tudi v Mariboru samem kaže skoro med vsemi društvi največ živahnosti. S svojim delovanjem noče zaostati niti v poletju. Pred par dnevi je imel odbor redno sejo na kateri so odobrili poleg drugih poročil razvili tudi program za delovanje med počitnicami in jesenski sezoni. Še tekom poletja priredi Liga predavanje dr. Kozača o češkem duševnem preporodu v devetdesetih letih. Zadnje tedne pa je imel Ligin predsednik dr. Pivko šest predavanj in sicer v Trbovljah, Zalcu, Brežicah, Ptuj in v Mariboru o skupnem delovanju Jugoslovanov s Čehi med vojno. Podobna predavanja se bodo še nadaljevala po deželi ter pri tem pripravljala tla za Ligne podobne ali

samostojne Lige, posebno v Celju in Ptuj. V jeseni pa bo imela Liga v Mariboru jugoslovensko-češkoslovaški družabni večer v večjem stilu s predavanjem dr. Pivka in s sodelovanjem sokolskega orkestra.

Stalno pozornost posveča Liga tudi češkemu oddelku v Ljudski knjižnici, kateri je pravkar poslala centrala Lige iz Praga 36 zvezkov raznih najnovejših čeških publikacij, ki jih je preskrbel kurator Strossmayerjeve jugoslovenske knjižnice v Pragi, kateri bo tudi v bodoče pošiljal podobne publikacije. Mariborska Liga pa bo s pomočjo Ljudske knjižnice in naših založništva pošiljala v Prago slovenske knjige.

Trajno pažljivo posveča Liga propagandi v časopisu. Odborniki so pri zadnji seji ostro obsodili Čehom sovražno pisanje nekaterih blokaških listov, zlasti članek „Hajkana Jadran“, ki je izšel v zagrebškem „Obzoru“, kjer dopisnik govorja nad češkimi letoviščarji, čeprav prinašajo v našo državo težke milijone. Liga je opozorila na „Obzorov“ članek praško centralo, obenem pa bo skušala oživeti tudi v Zagrebu J. C. Ligo, ki naj tam med drugim vpliva na novinstvo ter paralelizira neutemeljeno nerazpoloženje napram bratom Čehom. Obširno je odbor razpravljala tudi o ovirah, ki jih delajo naše oblasti češkim industrijalcem pri naselitvi v Mariboru in se tako češkim podjetnikom v našo škodo jemlje veselje do gospodarskega dela v naši državi. Ko bo o tem zbranega še več dokaznega materiala, se bo diskusija o tem važnem vprašanju, ki posega upravičeno koreninam naše vzajemnosti, še nadaljevala in pri tem ukrenili primerni koraki.

Delovanje mariborske Lige je torej sistematično in uspešno, kar je z veseljem pozdravil tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ko mu je Ligin predsednik dr. Pivko pri zadnjem potovanju v Italijo na mariborskem kolodvoru referiral o stanju in delovanju mariborske Lige.

Češki časopis „Jugoslovensko Češkoslovaška Liga“, ki ga izdaja centrala v Pragi ima v Mariboru 30 rednih naročnikov, mariborske številke, ki jo je izdal ta časopis meseca aprila s slikami in članki o Mariboru, pa smo razpečali 100 izvodov. Tudi gmotno stanje Lige je povoljno.

Po inicijativi Lige je tudi Maribor proslavil 100-letnico češkega skladatelja Bedřicha Smetane. Narodno gledališče je priredilo slavnostno predstavo Smetanove opere „Prodana nevesta“, dne 15. junija pa priredi Glasbena Matica v Götzovi dvorani slavnostni koncert Smetanovih skladb. Za jesen pripravlja vojaška godba Smetanovo „Ma vlast“.

Čaruga pred sodnijo

V četrtek se razprava proti Čarugi zopet ni vršila radi pravoslavne Spasovdana. V nadaljnjem se še zlasti poslednje priče, to je pet orožnikov, ki so tvorili aretacijsko patroljo in jim je Čaruga dal važna priznanja. Glavne stvari izpovedi vodja patrolje, narednik Balatinac, ki je z narednikom Dronjakom iztaknil glavno sled do „vojnegea liferanta“ Nikole Drezgici, v Vinkovcih, ga presenetli v spanju in 20 dni držal v oblasti, ne da bi vedel, s kom prav za prav ima opravka.

Funkcionarji tribunala pripravljajo vse za zaključno fazo procesa, za prihodnjo sredo se že pričakuje končni predlog državnega pravdnika in čitanje obsojbe za 20. t. m. Tako je proračunano, toda vmesne senzacije nikakor niso izključene. Čaruga je kot notorni razbojnik obremenjen predvsem z 28 zločin, ki mu jih našteva obtožnica. Toda že same nove prijave, ki jih je tekom razprave prejelo osješko državno pravdnništvo, očitujejo, da se za Čarugo skriva še marsikaj tajinstvenega. Mnogo pa k draženju

živcev pripomore tudi hrvatsko separatistično novinstvo, ki skuša Čarugino hajdukovanje zavesti na politično polje in lansira skrivnostna „slutenja“ o nekakih „tajinstvenih silah“, ki da delujejo v Čarugini obrambo. Garnirajo pa tudi vsako malenkostno cikanje neugnanega pustolovca Čaruge in vsako očitno budalost kakšnega njegovega pajdaša s strahotnim razblinjanjem. Tako je nedavno Čaruga baje izjavil napram svojemu branitelju: „Kaj mislite, ali bi se mi še posrečilo pobegniti? Tedaj bi videli, kaj bi Čaruga napravil s pričami!“ Ali pa: Čarugin najozhji pajdaš Sikić, ki ga tudi čaka vrv, je razložil orožnikom, da utegne na Vidov dan pridrveti v Osijek 400 hajdukov, da osvobodijo Čarugo. Iz tega neposrednega „humorja pod vislicami“, pa osiječki in zagrebški separatistični žurnali kujejo vsakojake fantazmagorije — o „akcijah neklih tajinstvenih sil“, ki so po njihovem namigovanju seveda političnega značaja in nemara skrivnostno napeljavane vse do Beograda... Publikacija seveda naseda takemu nemoralnemu kovarstvu in separatistični žurnalski aparatu je zadovoljen, da je vsestransko v elementu.

Kako daleč je tako ravnanje omajalo javno moralo posebno v Osijeku, kažejo posebno sledeči primeri čarugarске reklame: Prvi je neki gostilničar začel servirati kot svojo specialiteto nekake „Šnicle a la Čaruga“. Njegovo idejo so kmalu začele izkoriščati tudi nekatere trgovice. Neka domača tvornica čokolade je — kakor javlja osiječki „Straž“ — ponudila Čarugi 10.000 Din, ki jih lahko zapusti komurkoli, ako pred svojo smrtjo vzklikne, da je čokolada dotične tvornice najboljša... Neka prodajalna čevljev in tvornica gumijevih podpetnikov pa Čarugi ponujata visok „honorar“, ako pred sodiščem jasno izjavi, da je vse svojo je zločine izvrševal obut v čevlje s podpetniki obel tvrdi. Tako izkoriščanje razbojniškega imena je očitno, da je oblast hvalabogu še pravočasno preprečila to čifutsko iznajdljivost.

Napačno bi bilo soditi, da je vsa publika tako zatrovana s čarugarstvom. Med obilnimi dopisi, ki jih prejema osiješki senat, državno pravdnništvo pa tudi sam Čaruga, je obilo obsodnja in upravičene zgražanja nad Čarugini totalno propalostjo. Znana je Čarugini domišljavost, da bi bil „soglasno“ oproščen, če bi o njegovi usodi glasovale ženske. Kako se tolovaj ljuto vara, dokazujejo pisma mnogih žen, ki za takega lopova in njegovo tolpo zahtevajo „ne vislice temveč pribite na križ“, češ; ako so znali umoriti toliko nedolžnih žrtev, naj še nje zadene usoda obel razbojnikov ob Kristusovi strani. Proces Čaruga je treba čim žrneje odpraviti z dnevnega reda in v tem oziru se osiječki senat hvalevredno zaveda svoje funkcije.

Dopisi

MOSTE. Predznost naših komunistov in klerikalcev presega že vse meje. Z najpogostejšimi lažmi in obrekovanji skušajo trboveljsko tragedijo izrabljati proti nam; med drugim je neka ženska trčila lažnjive vesti, da bomo z našiljem prislili hišne posestnike izobesiti z zastave. V nedeljo sta dva dobro poznana komunisti javno razglašala, da je škoda, da „prokletih Orjunev vseh niso pobili; dalje so v ponedeljek nekateri prenapetosti v kemični tovarni s psovkami in grožnjami napadli našega zavrednega člana — delavca, brata V. Da pa ti strahopetci mero še dopolnijo, so se celo znesli nad našo objavo desko, jo ponoči ukradli in odnesli. Menijo pač ti nainvezi „zdaj je pa konec Orjuna v Mostah“. No, prepričali se bodo, da smo še tu in na tem mestu jim kar najresneje svetujemo, da prenehajo takoj z vsemi izpadi proti nam, sicer jim stopimo „a preste tako, da bodo pomrli. Pola-

gamo na oltar padlim žrtvam, dasi sami nimamo mnogo — 150 Din.

KAMNIK. Narodna Čitalnica, Mešanjska korporacija in vse naše zavedno meščanstvo je izobesilo žalne zastave v znak sožalja in da za tem obenem manifestira za jugoslovensko idejo. Izjemo se seveda tvorili dični naši klerikalni zagrizenci, med njimi zlasti klerikalna nabavna zadruga, trgovce Grašek, železna trgovina Hočvarjeva, trgovce Klementič, pogrebni zavod Welbl in Čeh, vse župniške hiše, fotograf Aparnik, peka Novak in Možina, trgovce Zargi in Albreht, svečar Stele na glavnem trgu itd. O teh in silnih naših prijateljih v Kamniku bomo še spregovorili.

RAKEK. Dne 6. junija so se vršile volitve v gospodarski odbor podobne Rakek - Ivanje selo in podobne Uneo-Slivec. Za klerikalce je bil izid zelo porazen: razmerje JDS-glasov proti glasovom SLS je 3 proti 1. Tako je prav. Vedite, klerikalni tigri, da vam tudi pri državnozbornih volitvah ne bomo pripomogli k mastnim dnevniceam. Siti smo vašega brezdelja in vaših hujskarij. In kako predrzni so rakovski klerikalci: zavedajo se svoje zmage pri podobnih volitvah so objubili, da naprtijo vasi Rakek kar en milijon kron za doživajo župnišča. Tudi so zagrozili krojaču Vlodvi, da mu bodo odvzeli kosček zemlje, katerega je prejel od občine poudobno v svrhu zidave hiše. In zakaj? Ker noče g. Vlodva breknati na njihove citre. Požili bi nas, ako bi dobili vso oblast. Mislimo pa, da so se pri naši občini pošteno zmotili. G. Stacnarju in drugim takim tičem pa bomo že ob priliki zabrekli še kakšno tako, da jih bo glava bolela.

STARI TRG PRI RAKEKU. V nedeljo dne 1. junija smo imeli občinske volitve. V občinski zastop je voliti 25 odbornikov, ki so odpadli na posamezne stranke kakor sledi: SLS je dobila 364 glasov in s tem 17 odbornikov. JDS 124 glasov in 6 odbornikov. Kmetijsko delavska zveza 40 glasov in 2 odbornika. Z ozirom na volitve v državno skupščino je izid: SLS je dobila pri imenovanjih volitvah 825 glasov, dočim jih ima sedaj le 364, tedaj je nazadovala za 461 glasov. JDS je imela 101 glas, sedaj 124, napredovala je tedaj za 23 glasov. Delavska stranka je imela 18 glasov, sedaj 40, torej je napredovala za 22 glasov. Z ozirom na zadnje občinske volitve, pa je razlika sledeča: SLS je dobila leta 1921. 391 glasov, danes 364, tedaj je izgubila 27 glasov. Čudimo se, kako more tedaj „Slovenec“ in „Domoljub“ pisati o sijajnem napredovanju Slovenske ljudske stranke, ko je z ozirom na prejšnje volitve v obeh slučajih, posebno pa z ozirom na državnozbornske volitve leta 1923., naravnost katastrofalno nazadovala.

SEVNICA OB SAVI. Na binkoštni ponedeljek dne 9. junija popoldne ob 3. uri priredijo invalidi iz Sevnice, Šmarja, Rajhenburga in Boštjanja vrtno veselico v h.olu „Triglava“, pri kateri svira železničarska godba na lok in pihala z Zidanega mosta. Natančnejši spored je razviden iz plakatov. Ker je čisti dobiček namenjen revnim otrokom in vdovam invalidov, se vsi domačini in okoličani uljudno vabijo, da se prireditve udeležijo v obilnem številu.

RIBNICA. Na praznik Vnebohoda je priredilo Glasbeno društvo iz Kočevja moralno in finančno lepo uspeši koncert v tukajšnjem hotelu Arko. Ploskanje in živio-klici se kar niso mogli poleči, posebno kadar je nastopil solist Trost, ali jurist Vujičić ali gospe dr. Rajhova in dr. Luzarjeva. Iskreno smo hvalečni Kočevcem za res repni užitek. Vidi se, da je pevovodja Mirko Trost mož na svojem mestu. Po koncertu se je razvila prijetna družabna zabava z napitnicami, petjem, plesom in kratkočasnim kramljanjem. Kočevce je imenoma Ribničanov pozdravil okrožni zdravnik dr. Schif fer, odzdravil mu je društveni predsednik dr. Sajovic, ki je govoril o pomenu slovenske pesmi v narodno - mešanem

Kočevju ter končno kot predsednik kulturnega društva iskreno čestital idealnemu kulturnemu delavcu dr. Schiffferju imenom kočevskih Slovencev k njegovi 60-letnici. Navzoče številno občinstvo je prirejalo navdušene ovacije. Baš ko je dosegala zabava svoj višek, je prišel čas odhoda; navdušeni „Navdušeni“ - klici so svedočili kočevskim Slovincem, kako mili gostje so v Ribnici.

SREDIŠČE OB DRAVI. V nedeljo dne 1. junija smo imeli v Sokolskem domu velik koncert sokolskega pevskega zbora. Uspeh je bil nad vse pričakovani. Glavna zasluga gre pač pevovodji br. Joži Culeku, ki nam je s svojim moškim, zlasti za s mogočnim mešanim zborom znova pokazal, da je energičen in nadarjen pevovodja. Zbrati 54 pevcev in jih pripraviti za javen nastop, to znači za naše podeželske razmere ogromno delo in trud za pevovodjo, na drugi strani pa je to znak, da ima članstvo mnogo dobre volje in smisla za lepo stvar. Pripomnim, da so naši pevci sami kmetje in obrtniki; prihajali so po težkem delu na polju in v delavnicah zvečer točno in redno k vjam ter se temeljito pripravili za nastop. Zato zasluži vsak posamezni pohvalo in priznanje. Program koncerta je bil dobro izbran, nastop pevcev discipliniran, prednašanje brezhibno. Zbor je žel po vsaki točki burno odobravanje, zlasti pa je ugajala Schwabova „Kangljica“, ki so jo morali ponoviti. Brat Joža je dobil lep lavorjev venec s trikoloro in napisom: zaslužnemu pevovodji — napredno Središče in okolica. Posebno moramo omeniti solosepa Marice Čehove; njen sopran je kristalno čist in izsošan, njeno prednašanje perfektno. Lahko smo na njo ponosni. Na klavirju jo je spremljal s polnim razumevanjem br. Čeh. Skratka, bil je lep večer.

ROGATEC. Sporočamo, da je bil pri zadnjem „hajljanju“ udeležen tudi mladi Sporn, tortni kandidat. Ta fantek je optiral za Avstrijo, bival zadnje leto tam, pa se preobdelal avstrijskih „dobrot“ in se vrnil v Jugoslavijo na kisel mleko in črni kruh, kar mu tako ugaja in tekne, da je zaprosil pri okrajnem glavarstvu za podaljšanje bivanja v naši državi; to se mu je lojalno ugodilo. — Ker pa je dečko neubogljiv in nevalečen, upamo, da bo merodajna oblast izdala dovoljenje preklicala in ga poglala preko meje.

OBREZ PRI SREDIŠČU. Reka Drava nam dela strašno škodo, zlasti sedaj, ko je voda visoka in deroča: naše rodovitne njive in naši travniki takorekoč izglinjajo v valovih in človeka srce boli, ko vidi, kako neusmiljeno spodfeda in spodkopava Drava naše krasno polje. Vedno bolj se približuje glavna struga našim najboljšim zemljiščem in naši vasi. Ko enkrat spodje in pokoplje v svoje valove naše pašnike, ki so ji še kolikor toliko stavijo v bran, ker so obrabeni s drevjem in korenine drže zemljo skupaj, udari glavna struga med polje in ta prika zemlja, neobraščena, bo v najkrajšem času požrta. Naše ljudstvo obupa, ker vidi, da si samo z „buranjem“ ne more pomagati. Regulacija Drave ja za ves kraj niže Ormoža, zlasti pa za nas Obrežance življensko vprašanje. Z „burami“, ki jih sami postavljamo, Drave ne moremo več zastaviti. Naš župan, obenem poslanec Slovenske ljudske stranke, g. Bedjanč, se dosedaj za to prevajno vprašanje ni zganil, vsaj znano nam ni. Zato ga javno vprašamo: Kake korake ste storili, g. poslanec, vi in Vaša mogočna stranka, na merodajnih mestih v zadevi regulacije Drave. Kje in kdaj ste spregovorili besedo, da se nam pomore? Pričakujemo Vaš odgovor še pred občinskimi volitvami. — Več Vaših volilcev.

Darujte za spomenik padlim Orjunašem!

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama.

Sobota, 7.: „Ana Karenina“. D.
Nedelja, 8.: „Kamela skozi šivankino uho“. Izv.
Ponedeljek, 9.: „Paglavka“. Izv.
Torek, 10.: Zaprto.

Ljubljanska opera.

Sobota, 7.: Telovadna akamedija Sokola I. Izv.
Nedelja, 8.: „Prodana nevesta“. Popolnadska predstava ob 4. Izv.
Ponedeljek, 9.: „Pikova dama“. Premijera. Izv.
Torek, 10.: Zaprto.

Celjsko gledališče.

Torek, 10.: „Možiček“ in ples. Gostuje baletni zbor opernega gledališča v Ljubljani. Izv.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 7.: „Čardaška kneginja“. A.
Nedelja, 8.: „Traviata“. C.

Ljubljanski gledališki v praznike. — Opera bo igrala v nedeljo popoldne „Prodano nevesto“ kot ljudsko in mladinsko predstavo pri znižanih cenah. Zvečer bo opera zaprla, v ponedeljek pa bo premijera „Pikove dame“. — Drama igra v ne-

deljo zvečer „Kamelo skozi uho šivanke“, v ponedeljek zvečer pa „Poglavko“. Oporzajamo na ti dve duhoviti komediji.

Med revijami

„NOVA EVROPA“ se peča v svojih zadnjih dveh številkah z vprašanjem Rumunov in Cincarjev v očetni kraljevini ter z Jovanom Skerličem, načelnikom in propagatorjem jugoslovenske ideje med Srbli. Cincari so narodili v Južni Srbiji. Po številu jih je okrog 180.000. Sami se zovejo Arumuni, Srbi pa jim pravijo Cincari vsled njihove značilne izgovorjave besede „cintins“, po naše pet. Rumunov je v naši državi približno 200.000. Pri tej številki „Nove Evrope“ so sodelovali znanstveniki: Z. R. Popović, dr. Tihomir Gjorgjević, dr. Jovan Erdeljanović, dr. R. Skok in Ljuba Stojanović.

Naslednja številka od 1. junija obravnava v glavnem pomen Skerliča ter vprašanje erdeljskih Rumunov do osvobodjenja. Prispevke za to številko so vposlali: C. in Laza Popović, dr. Seaton Watson ter V. M. Vukičević, ki je napisal sestavek „Zlo-upotrebe Kruninih prerogativ“. Ekonomski referent „Nove Evrope“ dr. Ivo Bolin piše o sušički luki ter o kongresu privrednikov v Skoplju. Revija zaključuje beležka maslo književnega pregleda.

„JUGOSLAVERSKA NIVA“ je izšla s posebno zanimivo vsebino. Uvodni članek je posvečen desetletnici smrti znamenitega književnega kritika in idejnega reformatorja Jovana Skerliča, kateremu je posvetil svojo pozornost dr. A. Barac. Ljubo Vojnović je prispeval študijo „Strossmayer u knjizi i skulpturi“, Dvorniković pa nadaljevanje svojega eseja „Hrist, Buddha, Schopenhauer“. Univerzitetni profesor dr. P. Skok piše o touluški „Academie des jeux-floraux“, J. Gršković pa priobčuje Strossmayerjeva pisma Dinku Viteziju. „Jugoslavija“ izhaja že osmo leto in je eden najlepših in najzanimivejših revijalnih časopisov v naši državi.

„SRPSKI KNJIZEVNI GLASNIK“ se je v celoti posvetil svojemu nekdanjemu uredniku Skerliču. Preko petdeset največjavnih srbskih in hrvatskih znanstvenikov je sodelovalo ob tej priložnosti. Njihovi članki in študije prikazujejo ogromen Skerličev vpliv na ves srbohrvatski narod. Med glavnimi sotrudniki najdemo tu imena najodličnejših jugoslovenskih publicistov in znanstvenikov, kakor Cvijić, Šurmina, Bartulovića, Kumanudića, dr. Ribara, Baraca, Rešetara, Parmačevića itd. Za historike jugoslovenskih književnosti pomeni Skerličeva številka S. K. G. lep arhiv ter važen in zanimiv dokument. Dobro pa bo storil tudi vsak posameznik, ki bo segel po tem bogatem zvezku. Doznan bo marsikaj, kar dosihmal še ni bilo znano.

Članica zagrebške opere na gostovanju v Splitu. Gospa Vilka Čalela je te dni nastopila v operi „Cavalleria rusticana“ svoje večdnevno gostovanje v splitskem Narodnem gledališču.

Premijera dela Pecije Petrovića se je v četrtek zvečer prvič uprizorila v Splitu, kjer je doživela dober uspeh.

Iz zagrebškega gledališča. Poleg Safranekove „Hasanaginice“ se sedaj v zagrebški operi poje Debussyjeva lirčna drama „Pelleas in Melisanda“. — V soboto bo v dramskem gledališču prva produkcija igralske šole. Gojenci nastopijo s Strindbergovo dramo „Samum“, Schönbergovo „Otroško tragedijo“, Paulthovo komedijo „Nioba“. Mollérovim „Amfritrionom“ ter Jurkovičovo „Carobno beležnico“.

Premijera opere „Gobavec“ v Osijeku. Prošli teden se je vršila v Osijeku prva predstava Boženove opere „Gobavec“. Avtor je bil svojčas profesor na glasbeni šoli v Osijeku in podučuje sedaj na konservatoriju v Bruslju. Predstava je uspešla vsestransko zadovoljivo. Glavno nalogo je srečno rešil baritonist, naš rojak g. Bukšeg.

Razstava ruskih knjig in grafike. — Ruska Matica priredi v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu pod Tivolijem od 10. do 17. junija razstavo ruskih knjig in grafike. Otvoritev bo v torek 10. junija ob 17. uri.

Podpora mesta Zagreb za potovanje zagrebške opere v Pariz. Zagrebški mestni svet je votiral zagrebški operi, ki potuje na gostovanje v Pariz, 50.000 Din podpore.

Koncert pevskega zbora učiteljske „Zveze“ v Julijaki Krajini. Na binkoštno nedeljo 8. t. m. se vrši v triškem gledališču Filodramatico koncert pevskega zbora učiteljske „Zveze“. Zbor bo vodil g. Srečko Kumar. Program obsega Vecchijs, Lajovica, Hatzeja, Ravnika, Adamiča in Hubadove slov. narodne pesmi.

Gostovanje operne pevke koloraturke ge. Wesel-Pelle v Graecu je končalo z zmagovitim navdušenjem. O pevki, ki je nastopila v Verdijevi „Traviati“ objavila vse graško časopisje kritike polne toplega priznanja, kateremu se pridružuje želja, da bi se pevka čimprej zopet pojavila na deskah kraškega opernega gledališča.

Redukcije v osiješkem gledališču. — Rudi prekarnege darnege stanja je uprava osiješkega Narodnega gledališča odpuštila več dosedanjih članov, v prvi vrsti takih, ki se niso pokorili disciplini. Nadaljnje redukcije se predvidevajo.

Konec sezone v osiješkem gledališču. Letošnja gledališka sezona v Osijeku se zaključuje 9. t. m. z Verdijevo „Aldo“, v kateri bo pol vlog Radamesa toplot ruski tenorist Gukasov. — Režiser Narodnega gledališča v Osijeku Avgust Bek odide a prihodnjo sezono v Sarajevo.

Domače vesti

IDEALI.

V Gorici je umrl pred nekaj dnevi Italijan g. I. Bil je svojčasno uradnik, menda davčni, in obenem rezervni častnik. Ob izbruhu vojne se je kljub menda 58 letom prijavil, izprosil svoje reaktiviranje, postal landšturmof stotnik. Strumno je štorljal po velikem vojaškem zavodu, kateremu je bil komandant. Ko so po Binkoštih 1915 padle v zavod prve granate, se je tudi prav moško držal. — Po vojni je bil zopet civilist, celo laški državljani in penzionist.

Ko so po njegovi smrti odprli oporo, jih je skoraj »feršlak zadela«. Pokojnik je zahteval, da ga oblečejo v uniformo c. k. hauptmana, okrog pasu feldbindo, sabljico boku, čako ob glavo, nižje pasu pa telo pokrito s črno-žolto zastavo.

Fašistovska Gorica niti godrnjala ni, in pokojnikova želja se je izpolnila. Pred 14 dnevi. Nekateri so se smehljali, drugi so samo zmajali z glavo ali rameni. Sedaj je mož pokopan s svojo zastavo, sabljico in feldbindo, ein Streiter für Gott, Kaiser und Vaterland. Nove dobe ni razumel niti priznal. Tudi italijanski pokolenje ga ni izhvalilo iz tradicije.

Ta mož mi prihaja na misel, ko čitam v zadnjih dneh »Slovenca«. Spominjam se njegove pisave ob septembrskih dogodkih 1908, ob aneksiji Bosne, ob balkanski vojni, ob drugi balkanski vojni — za Bolgare proti Srbom, — ob mobilizaciji 1913, ob izbruhu vojne 1914, Srbe na vrbe, po tem ob deklaracijskem gibanju, ko so do oktobra 1918 na shodih zatrjevali, da je deklaracija resno mišljena z želim in okvirom vred, — potem takoj 1. 1919. in 1920., republikanstva, hujkanja, demagogije, denuncijanstva, vse do danes, ko ta glavni organ vsega političnega lopovstva izvršuje to, kar je vaju od nekdanj. Vuk dlaku meja, čudi nikada, pravijo, in gorenski pregovor velja točno za »Slovenca«: »Česar se je Janezek naučil, to Janez tudi zna!«

✱

Informacijsko potovanje čeških profesorjev v Jugoslavijo. Zveza češkoslovaških profesorjev odpošlje v kratkem večjo delegacijo profesorjev, ki ostane del časa v Jugoslaviji, kjer bo proučevala naše kulturne, gospodarske in socialne razmere.

Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v št. 50. dve uredbi velikega župana mariborske oblasti: prva se tiče pobiranja občanske davštine od postelj za prenočevanje tujcev v trški občini Rogatec, druga pa pobiranja občanske cestne naklade v Celju v prid mestnemu zakladu celjskemu.

Inženjski izpit z odličnim uspehom je napravil na trgovski visoki šoli pri beški tehniki v Pragi g. Saša Mis. Češtamo!

Srebrna poroka. Davčni nadupravitelj g. Emil Pleškov v Laškem praznuje te dni s svojo soprogo Emilijo roj. Pleteršek, v ožjem rodbinskem krogu srebrno poroko. Jubilarita uživata v Laškem splošen ugled in spoštovanje. Svojo družino sta vzgojila v strogo narodnem duhu. Pred in med vojno sta morala pretrpeti od avstrijskih oblasti mnogo šikan, vendar pa nista nikdar klonila, ampak ostala vedno zvesta sinova svojega naroda. Jubilarita naše najiskrenejše čestitke. Se na mnoga leta!

† France Stele. Včeraj je umrl v Kamniku g. France Stele, v pevskih krogih cele Slovenije in tudi izven njenih mej dobro znani pevovodja in pevski organizator. Pokojnik je bil znan prvi tenorist in nadvse vesten zborovodja ter ustanovitelj velikega števila slovenskih pevskih zborov in to predvsem na Tržaškem in Goriškem, kjer je več let deloval kot pevski organizator in zborovodja. Velik del svojega pevskega delovanja je posvetil Stele svojem rojstnemu mestu Kamniku. Bil je celo vrsto let duševni oče prvega slovenskega pevskega društva »Lira«. Lansko leto je pričel hirati in ga je sedaj smrt rešila težkega trpljenja. Dosel je starost 69 let. V imenu »Zveze slovenskih pevskih zborov« prosimo ljubljanske pevske zbornice, da se po zastopstvih udeležijo njegovega pogreba, ki se vrši danes ob 5. popoldne v Kamniku na pokopališču v Žalah. Odhod iz Ljubljane ob 14.10 z južnega kolodvora.

V potačenje spomina žrtve, ki so padle v Trbovljah za Idejo jugoslovanskega nacionalizma, je zbralo učiteljsko in zborovodno učiteljskega društva v Kranju ob priliki odlikovanja predsednika g. Frana Luzarnja z redom Sv. Save 4. vrste vsoto 611 Din. Nabrana vaša se je izročila »Orjuna«. — Dalje so darovali J. B. 100 Din, K. A. in O. B. po 50 Din in M. R. 80 Din, vsi iz Ljubljane.

Brežice. Orjuna v Brežicah priredi na binkoštno nedeljo ob 9. uri popoldne javen žalni shod v spomin trboveljskih žrtve. Shod se vrši pred Narodnim domom.

Bled. Žalna manifestacija na Bledu v počast padlih bratov-junakov: Stanko Znidaršiča, Franceta Slajpaha in Zarka Boltačarja se vrši na binkoštni ponedeljek popoldne ob 3. uri, ne pa kakor je bilo svojčasno javljeno ob 4. uri. K obliži udležbi vabi vse iskreno jugoslovansko čuteče občinstvo mestni odbor Orjuna Bled.

Zvišanje invalidskih prejemkov. Kakor smo poročali, je predsednik Invalidskega združenja dr. Voja Mladenović razložil kralju Aleksandru pred njegovim odhodom na Bled nezno stanje invalidov ter prošil za zvišanje invalidskih prejemkov. Pozneje je dr. Mladenović konferiral s finančnim ministrom, ki je obljubil, da bo zvišal invalidske prejemke za toliko, kolikor to predvideva vladni načrt invalidskega zakona. Največja nepravilna za ureditev tega vprašanja je okolnost, da invalidsko odeljenje v ministrstvu za socialno politiko ne ve za natančne zadnje redukcije. Finančni minister je izjavil, da bo sprejel dva zastopnika osrednjega odbora v komisijo za zvišanje invalidske draginske doklade, ki že deluje v finančnem ministrstvu.

Obrežno frankiranje za Avstrijo odpravljeno. Od 1. junija t. l. se smejo pošiljati v Avstrijo tudi neplačane ali nezadostno plačane pismenske pošiljke.

Planinec in izletnik! Čojzova koča na Koliškem sedlu se je otvorila 7. junija. Letos je nova oskrbnica na koči.

Za ugodnost polovičnih voženj. Planinci in izletniki se v ljudno opozarjajo, da se pravočasno prijavijo za izlete. Kdor želi dobiti v družbeni pisarni SPD. uverenje, naj pri prijavi predloži članske legitimacije vseh gg. članov udeležencev.

Kočeverskem Sokolu sta poklonila dr. Vilko in Antonija Maurer v Kočevju 100 Din v počaščenje spomina blagopojnega g. svetnika in ravnatelja Iv. Belleta, nenadno in prerano umrlega rojaka in prijatelja.

Binkoštna gasilska slavnost v Sošanju vzbuja mele v savinjski in šaleški dolini, temveč v vseh štajerskih okrajih obilo zanimanja ter obeta lepo manifestacijo. Naša požarovalna gasilska društva uživajo splošno simpatijo, pa je pričakovati, da jim bo izkazana široka naklonjenost tudi z obilno udeležbo na binkoštni slavnosti v Sošanju.

Mrtva prometna sezona. Kakor poročajo iz Subotice, je v Vojvodini nastopila tako imenovana mrtva sezona, ker se blago izvažajo in uvažajo le v malih količinah. Železniška direkcija v Subotici je trgovcem s kurirvom razposlala cirkular, naj porabi sedanjo priliko, da si nabavijo potrebne količine drva in premoga, ker sedaj lahko dobe poljubno število vagonov ter so do 1. septembra v veljavi znižani tarifi za drva.

Naši »Amerikanci« obiščejo domovino. Naši v Ameriki živeči rojaki prirede tekom letošnjega leta izlet v domovino. Izletniki bodo potovali na parniku iz New-Yorka v Havre na Francoskem in od tam z železnice v domovino, kjer ostanejo tri mesece, potem pa se vrnejo zopet v Ameriko.

Ne selite se v Mehiko! Izseljeniški komisariat v Zagrebu razglasa, da so delavske razmere v Mehiki skrajno slabe. Delavci ne zaslužijo niti toliko, da bi prislužili najskromnejša sredstva za življenje. Mnogo delavcev je prišlo v Mehiko z namenom, da se od tam presele v Združene države. Prehod meje pa je popolnoma nemogoč. Jugoslovanski izseljenici se opozarjajo, naj nikar ne potujejo v Mehiko.

Banditstvo separatističnih akademikov v Zagrebu. Iz Zagreba nam pišejo: V četrtak smo prišli že pred osmo na univerzo. Zaprta je. Pedel jo je zaprl. V vestibulu univerze leže deske akademskih društev razbite; okviri so polomljeni, stekla v komadih. Izgleda, kakor v kakem opustošenem stanovanju. Tu leži tabla demokratskega kluba »Jugoslavija«, tam deska radikalne organizacije, tam »Triglava« in pevskega društva »Balkan«. Nič pa se ni zgodilo katolič. dr. »Danica« in nič famoznemu »Jugoslovenu« srednje linije, ak. dr. Janušiću. Iz vsega je videti, da so gospodarili v vestibulu separatistični elementi. Da se na akademskih tleh pobijejo šipe, to ni redkost. Mladina v borbi pač ni izbirčna v fizičnih sredstvih. A to ni bila borba, ampak zavratno pripravljeno in tajno izvršeno banditstvo separatistov in komunistov. V jutranjih urah, ko ni nasprotnikov, se je lahko vtihovali in razbili. Komodno je bil rešili pa ni in tudi ne akademsko. Univerza je sedaj v svrhu preprečenja novih izgrediv začasno zaprta.

Geza Kohn odslej Gedeon Popović. Lastnik znane beograjske založne knjigarnice Geza Kohn je nedavno prestopil v pravoslavje ter je pri krstu dobil ime Gedeon. Obenem je dobil dovoljenje, da sme svoj priimek Kohn izpremeniti v Popović. Njegovo podjetje se imenuje odslej: G. Popović in drug.

Izredno sreča je imelo vodstvo tovarne za dušik v Rušah, kajti gotovo ni lahko najti današnje strojejske-tuzemke, ki ne zna niti besedice slovenski ali srbohrvatski. Po dolgem iskanju so vendar našli strojejsko z najboljšo kvalifikacijo: zna samo nemški! Oddahnil si je gospod direktor: zopet en list več na nemškem hrastu! — Tako nam poročajo iz Ruš pri Mariboru.

Železnika nezgoda. Pri Sremskih Karlovcih sta včeraj trčila dva tovarna vlaka. Obe lokomotivi sta močno poškodovani. Človeških žrtve ni bilo.

Tatvina v vlaku. V vlaku od Črnogorja do Karlova je bilo pred nekaj dnevi ukradenih posestnikovemu sinu Ivanu Bojru iz Hriba 90 dolarjev in okoli 4000 Din. Tatvino so izvršili neznan žeparji, ki so se ves čas vožnje smukali okrog ukradenca.

Danes ob 4. uri popoldne

je zadnji čas za sprejemanje velikih in »Malih oglasov« »Jutra«. Sprejema jih uprava »Jutra« v Prešernovi ulici 54.

Stekel pes na Vinici. Iz Vinice na Belokranjskem nam poročajo, da je stekel pes ogrizel tamkaj dva županova sina, ki so ju že naslednjega dne odpeljali v Pasteurjev zavod v Zagrebu. Napadel in okdal je tudi več psov in posebno veliko perutnine. Sreča je, da ni ogrizel več ljudi, ker je bil te dni ravno sejum na Vinici.

Iz Ljubljane

Protestni shod proti skrunilcem spomina v Trbovljah padlih nacionalistov sklicuje Orjuna za danes zvečer ob 8. v veliki dvorani »Uniona«.

Minister Srškić in podsekretar Vilder v Ljubljani. Včeraj popoldne sta se minister notranjih zadev dr. Milan Srškić in državni podtajnik Vilder vrnila iz Bleda. G. Srškić je sprejel novomenovanega vel. župana dr. Balčiča in dr. Pirkmayerja in jima dal navodila za poslovanje. Popoldne sta se oba državna funkcionarja v spremstvu nekaterih novinarjev odpeljala in sicer g. Srškić v Beograd, g. Vilder pa v Zagreb.

Slabo vest je dobil ljubljanski podžupan, ko smo ga zasačili na njegovem jezuitskem poslu. Da, da, markirali službene razgovore za svoje nerodne limanice, to ni ravno vredno podžupanskega stolčka. Edino, kar dr. Stanovnik v svoje opravilo navaja, je to, da se vrše ti »službeni« sestanki menda ob delaprostem času. No, še tega bi manjkalo, da bi mestni uslužbenici dobivali vabila na deseti guljaž v Katoliško ti skarno. Saj jih je menda podžupanov kompanjon že dostikrat prav pošteno potegnil, ko je skliceval po petdeset ljudi ob delovnem času na zaupniške sestanke na magistrat, njega samega pa sploh ni bilo, ali je pa prihajal z velikim zakašnjenjem. Morebiti mu pa manjka mestni avtomobil, ki se je svoj čas razbil, da bi svoje važnejše posle hitreje opravil. Ako je pa radi raznih avtomobilskih dogodčin še nekoliko preplašen, bi pa morebiti kazalo pobarati na mestni pristavi za kakim konjičkom, če seveda ni ta konjiček od »službenih« voženj v Horjul kaj prizadet. No, pa to ni nič hudega, ako se avtomobilski razbijajo in konji pokončavajo, kajti veliko večja škoda se dela mestni občini s tem, da se uporablja telefon. Tako pravi »Slovenec« — je prepričan o tem. Bo že res.

Orjuna Krakovo-Trnovo imenuje uradne ure vsak delavnik od 18. do 20. ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. na Opekarski cesti 31.

Šiška. Orjuna v Šiški pozivlja vse one, ki želijo pristopiti k organizaciji jugoslovanskih nacionalistov, da se v to svrhu lahko zglašijo vsako soboto ob 20. uri v gostilni pri Križu v Sp. Šiški. Mestni odbor Orjuna v Šiški.

Nabiralni dan Ferijalnega Saveza se vsled nastalih zaprek preloži na ponedeljek, 16. t. m.

Poziv davčnim uradnikom. Pozivljamo vse tovariše, da se polnoštevilno udeležijo 7. t. m. ob 21. uri sprejema srbijanskih tovarišev na peronu glavnega kolodvora. — Uprava sekcije.

Restavracija in hotel »Tivoli«. Priznana dobra kuhinja. Vsak dan sveže potice, izborna kava, dobra vina. Se priporoča Vekoslav Dolničar.

Vojaški koncert se vrši danes, v soboto na vrtu hotela »Strukelja«. Vstop prost.

Kolo je bilo ukraden včeraj popoldne ob 2. iz veže tvrde Suster na Dolenjski cesti 12. Kolo je črno pleskano, firma Diamant, tvrda Jatt, številka 580.424. Pred nakupom se svari.

Botri in botrice! Priporočila se Vam staroznana restavracija »Tratinč« na Sv. Petra cesti 25. Priznana dobra kuhinja. Vedno sveže pivo. Vsak dan koncert. Vstop prost. Se priporoča Mirko Tratinč.

Nesreča na progi. V bližini Martinovnega mostu v Vodmatu je padel iz brzečega vlaka dne 4. t. m. brzojavni delavec Martin Kokalj. Obležal je nezavesten na progi. Poklican je bil rešilni voz, ki je odpremil ponesrečenca v bolnico.

Policijske prijave. Od četrtka na petek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 2 prestopka cestnega policijskega reda, 1 prekoračenje policijske ure, 1 izgrediv in 2 prestopka v zlagljalnih predpisih.

Prve dni v mesecu...

Ljubljana, 6. junija.

Takola prve dni v mesecu doživim marsikdo dogodke, o katerih sredi mesca niti sanjal ni. Posebno takrat se rado kaj pripeti, če zunaj dežuje. Moj Bog, je pa vendarle strahovito nesramnost, bodisi od katerekoli strani, če cel mesec gledaš na svojo pošteno kupljeno uro, zdebaš in se jezíš na kazalec, da se pomičejo tako počasi naokrog, ali pa nasprotno, kolneš v gostilni, ko tako hite, ker se bo jezila ženka ali bi ali oni, ker te še ni domu, koder bi po njihovem mnenju moral že davno biti. Naenkrat hočeš pa zopet pogledati na sicer obsovačeno »čebulo«, pa je ni nikoder več. In zopet se jezíš!

Tako nekako se je godilo sinoči gospodu Ivanu.

Včeraj je občutil nenadoma potrebo, da se sprehodi po Šiški. Radovedno si je ogledoval hiše in dopadle so se mu najbolj tiste, koder so viseli iznad hišnih vrat zvezani oblanci ali veliki grozd. Zato ni mogel odoleti vročim željam svojega telesa in zavil je v marsikatero gostilnico, da preizkusi skrivnostne sile vinca dolenjskih in štajerskih gor. Čim dalje je prihajal in čim več je videl, tem bolj se je počutil domačega v Šiški. »Hej, tako prijetni lokalčki, prijazni ljudje in sladko, nepopisno dobro vinco,« je dejal in zvrnil kupce v grlo. In res so Šiskarji in Šiskarce prijazni ljudje! Okrog desetih zvečer pa je gospoda Ivana nenadoma zaskrbelo. »Hudika,« je dejal, »zdaj moram pa le domov, tja daleč v Vodmat!«

Zunaj ga je sprejel piš vetra, ki pa je bil tako močan, da ga je že pri drugi hiši pritisnil k steni. To je bila sicer njegova sreča, kajti v tem hipu se je že tudi vtila ploha in gospod Ivan je moral, daš nerad, vendarle še v burji in viharju opazovati, čeprav skozi par litrov vinca, Šiško, kakršna je ponoči. Toda kmalu se je naveličal; v koleh ni v duši mu je postalo tako nemirno mehko in skoro bi zaspanj o jari kaži v medvedovem gradu. Ravno prav pa ga je poklical mil in sočuten glas: »Dež gre, kajne, gospodi!« Ivan je pogledal z enim očesom in resignirano prikimal: »Ja, dež gre!« Čez čas zopet nov glas: »Uh, kako je hudo, če človek nima dežnika!« — »Da, zelo je hudo!« Potem pa je dejal glasek: »Gospod, kar v ono-le vežo stopiva, meni se zdi, da bo še boljše, kakor če bi stala pod dežnikom!« »Bolje bo ja!« je odvrnil Ivan, mila tolažnica ga je prilepila pod pazduho in bila sta pod streho. Tam sta stala in si dihala v roke. Zeblo ju je nekoliko. Zato sta si podala roke drug drugemu. Potem pa so Ivanu, ki je počel zopet misliti na jaro kažo, omahnile — in zasnil je. Ko je sanjal sladke sanje, se je pa njegova ura že prodajala po sosednjih gostilnah. Poldva je hodila okrog z njo in govorila: »Sto in sedemdeset dinarjev, kdo da več?!« Ker pa ura dela večkrat slabo vest, je ni hotel nihče kupiti. Končno jo je Poldva še enkrat pogledala in ker je videla, da gre že na čas duhov, jo je odnesla domov k sebi spat.

Potem pa je bilo tako-le: Gospod Ivan se je zbudil ob dvajsetih v veži in šel do jare kaže v Medvedov grad, in ta je dejala tako in tako, da je še sedaj hudo. Poldva in ura pa sta se zbudili zjutraj na vse zgodaj, toda ni sijalo na okno ljubko solnce, ampak trkal je na šipo mož postavbe, ki je tudi dejal tako in tako, da bo hudo.

Iz Celja

Združeni narodno-napredni volilci gospodarske stranke v Celju—okolici priredijo sestanek na binkoštni ponedeljek, dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Antona Fazarinca na Ostrožnem. Vabljeni so vsi narodno-napredni volilci.

Celjske banke in denarni zavodi danes, dne 7. t. m. ne poslujejo.

Na deški in deškijski meščanski šoli v Celju polagajo privatisti razredne izpite v sredo, dne 11. t. m. od 8. ure naprej. Zaključek šolskega leta je dne 17. t. m., vpisovanje za šolsko leto 1924./1925. v poletnem roku v soboto, dne 30. junija in v jesenskem dne 1. septembra. Ponavljalni in dopolnilni izpiti se vrše v soboto, dne 30. avgusta.

Celjski kolodvor. K notici o hvalavredni istočini in olepšavi celjskega kolodvora smo v stanu še naknadno poročati, da gre zasluga za lepo zunanje lice celjskega kolodvora gradbeni sekciji pod vodstvom sekcijskega načelnika g. inž. Petržela, v čegar področje spada vsa vzdrževalna, gradbena in olepševalna dela. Za lep red in snago skbi tudi restavrator g. Majdič, ki uporablja majhen del perona za gostilniške prostore.

Tenis v Celju. Športni klub Celje vabi ljubitelje tenisa na sestanek, ki se vrši v sredo, dne 11. t. m. ob 20. uri v rdeči sobi Narodnega doma, da se udeleženci pogovorijo o ustanovitvi teniške sekcije. Ako bo za ta šport dovolj zanimanja, se zgradi v najkrajšem času dve moderni teniški igrišči. To bi bilo nujno zaletiti, ker Celje danes nima niti enega javnega teniškega prostora, dasiravno nudi ta igra dovolj užitka.

Kretanje nalezljivih bolezni v Celju meseca maja 1924. Od aprila je ostalo bolnih: na škrlatici 4, na noricah 3 osebe. Tekom maja je nanovo obolelo: na škrlatici 10, na odrevlenosti tilnika 1 oseba. Meseca maja je umrlo: na škrlatici 2 osebi. Ozdravelo jih je: na škrlatici 2, na noricah 3 osebe. Koncem meseca maja je ostalo v oskrbi: na škrlatici 10 in na odrevlenosti tilnika 1 oseba.

Iz Maribora

Mariborska Orjuna ni oblastno dovoljena. Z ozirom na tozadevno naše poročilo z žalnega zborovanja, da je mariborska Orjuna zopet obnovljena, nam sporočajo iz krogov mariborskih odbornikov Orjuna, da se odboru kljub ponovnim prošnjam in urgencam pri vladi še ni posrečilo izposlovati preklica ukinitve delovanja mariborske Orjune. Izjavo predsednika Orjune Studenci pri Mariboru g. Roberta Kende na žalnem zborovanju o zopetni vzpostavitvi mariborske Orjune je razumeti torej le tako, da pričena mariborska Orjuna zopet delovati, trdno uverjena, da mora kmalu priti tudi formalno ukinitje sistiranja njenega poslovanja.

Podružnica Slov. lovskega društva v Mariboru. Redni občni zbor se vrši dne 11. junija t. l. v restavraciji Narodnega doma ob 15. uri.

Sekcija Maribor jugoslovanskega veterinarskega združenja priredi dne 12. t. m. ob 18. uri v mariborski kolodvorski restavraciji (bela soba) predavanje. Predava veterinar Baš: Nova izkustva seroterapije pri rdečici in kugi svinj.

Iz Primorja

Težak položaj slovenskega učiteljsstva v Istri. Učitelj I. Vojnić v Pivnu je te dni prejel od šolskega nadzornika v Pazinu obvestilo, s katerim mu naznanja, da je odstavljen od službe. Dekret je stopil v veljavo z dnem vročitve in ne navaja nikakega razloga, ki bi upravičil tak udarec proti učitelju in njegovi nedolžni družini — po dvanajstletnem vestnem delovanju za prosveto ljudstva. Kje je tič pravičnost?

Krvava drama v Trstu. V sredo zvečer se je na Škorklji v Trstu odigrala krvava drama. Mlad bančni uradnik Gino Franceschi je ponovno ustrelil z revolverjem na svojo soprogo 25 let staro uradnico Rito Zanier, s katero se je pred enim letom poročil. Zakon pa je bil nesrečen in sta se zakonca že pet mesecev po poroki ločila. Kmalu po ločitvi je bil Franceschi premeščen v Turin, njegova žena pa je ostala v Trstu, kjer si je poiskala službo pri nekem spedicijem podjetju. Prošlo nedeljo je Franceschi prišel v Trst ter se skušal osebno poravnati s svojo ženo. Ker je žena poravnavo odklonila, je ljubosumni mož na ulici sprožil proti njej tri strele. Rito se je, zadeta v glavo, nezvestna zgrudila, Franceschi pa je nato obrnil revolver proti sebi in se ustrelil v trebuh. Stanje Zanierove je brezupno, ker je krogla obšla v možganih. Franceschi, ki je lahko ranjen je bil aretiran.

Prvo vrsto baško
koruzo
moko
oves

nudi najceneje tvrda

Lavrič i Kovač
Sombor (Bačka).

Sodišče

Večkratni tat. Vkljub svojim 18. letom je Alfonz Gorišek, delavec iz Vojškega že nevaren tat, ki je izvršil mesece marca in septembra l. l. v vsebinskih okraju več tatvin ter vzemiral s svojimi nočnimi poseti celo okolico. Da bi tem varnejše izvrševal svojo tatvinsko obrt, mu je posestnik sin Anton Smole iz Reštanja ponaredil delavsko knjižico ter jo opremil tudi z občinskim pečatom občine Merčno selo. Gorišek je bil obsojen pred okrožnim sodiščem v Celju zaradi tatvine in goljufije na 4 mesece poostrenejše zapora, glede Smoleta pa se uvede kazensko postopanje pri okrajnem sodišču v Kozjem.

Stara navada železna srca. Ta prišlovica se uresničuje pri Henriku Hajnšku, ključavničarskemu pomočniku nestalnega bivališča. Že dvakrat je zaradi večjih tatvin obsedel občutno kazno, vkljub temu mu tatvinski pokle še najbolj ugaja. V noči od 11. na 12. januarja je vzel v Roganži Matinij trgovcu Ivanu Beračevu razno manufakturno blago, nato pa še košaro, v katero je vse lepo zložil. Košaro je prinesel do Tekadevega. Ker mu je pa postala pretežka, je poklical okrog pol 3. ure zjutraj delavca Antona Čokla, ki mu je nesel ukradeno stvar do posestnice Ane Skodličet. Dobil kot odškodnino 3.3 m blaga, ravno dovolj za eno obleko. Skodličet mu je blago lepo shranila ter prešla od Hajnške kot nagrada 8 m suknja. Hajnšek tatvino priznava, ostala dva soudeležena pa trdita, da nista vedela, da sta imela opravka s tatom. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo Hajnška na 2 in pol leta, Čokla pa zaradi soudeležbe na 3 mesece poostrene ječe.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«
Odgovorni urednik Fr. Brozovič
Tisk Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani

Naročite dnevnik »Jutra«!

Iz življenja in sveta

O vodi

Njene dobre in slabe strani.

Voda igra na tem svetu veliko vlogo, vsled ugodnosti, ki jih nudi, in ugodnosti, ki jih ne nudi. Zato ji hočemo posvetiti nekaj besed.

Očividno se dá mnogo govoriti o vodi v poetično, ker nam takrat služi kot osvobodilno — seveda je to odvisno od kakovosti poletja —, priporočljivo je govoriti o njej v jeseni in pozimi, ker je takrat tako rekoč na dnevnem redu. Stara navada je namreč, da v teh letnih časih mnogo dežuje.

Mnogo se dá povedati o vodi, in mnega so različna. So ljudje, ki jo ljubijo, in so tudi, ki je ne marajo, kar prica, da so okusi različni.

Ko že govorimo o vodi, bi morda kar prešli k vesoljnemu potopu, a znano je, da si prav za prav še niso na jasnem, da-li je bil vesoljni potop v srečo ali v nesrečo; eno je gotovo, da je bil to prvi slučaj temeljitega čiščenja. Vsekakor se tudi Noe lahko sklicuje nanj v svoje upravičilo. Kdor je videl toliko vode kakor on, si pač sme privoščiti vina.

A bodimo resni. Naša naloga je, da nepristransko preučimo dobre in slabe strani, ki so na vodi.

Teh dobrih in slabih strani je dovolj in jih lahko smatramo iz zemljepisnega, znanstvenega, dušeslovnega, narodno-gospodarskega, vrednostnega in dobrotorskega vidika, iz vidika mehanike in celo morale. N. pr.:

Voda je dobrotvorna. Kadar pada z neba, razveseli že sam pogled nanjo, ne-štetu dobrih ljudi, imenovanih dežnikarji, to so namreč trgovci, ki prodajajo dež-nike.

Voda je slabotvorna. Kadar dežuje na vrtove, se sočivje napljuje vode. Kje bo vlada vzela denar, da bo pokrila polja s steklenimi strehami?

Voda je dobrotvorna. Kadar lije v potokih na ceste in pota, se pomeša s pra-hom in stvori mastno, mehko snov, koje mehko znatno ublaži silo udarca, če pademo na tla.

Voda je slabotvorna. Pomešana z mi-lom povzroča našim malčkom obilo solz, kadar zlobne mamic neupretno uporab-ljajo to strašno zmes na njihovih obrazih.

Voda je dobrotvorna. Imel sem pri-jatelja, ki me je neprestano terjal za denar, ki mi ga je nekoč posodil. Zadnjič je padel v Ljubljano in ni ga bilo ven, čeprav sem se trudil, da ga rešim, in metral kamenje vanj. Od tistega dne me ni prišel več nadlegovati, brez dvoma ga je hladna kopel izpametovala.

Voda je slabotvorna. Moja stara dedna teta je šla že h koncu. Zdravnik pa jo je poslal na morje, in od takrat je zdrava kot riba.

Voda je dobrotvorna. Kadar se ljubo-sumna žena spre s svojim možem, po-magaj pogosto par kapljice solz iz nje-govih oči, da se pomiri in odpusti.

Voda je slabotvorna. Z njeno pomočjo povzročajo popolnoma neupravičene ose-be pod imenom akvariov neizmerno jeze in gnjeva.

Voda je dobrotvorna. Če je pes ne mara piti, bodite uverjeni, da je stekel, in brez skrbi ga lahko pošljete svojemu najdražjemu neprijatelju.

Voda je slabotvorna. Hlinavsko se skr-lja pod napačno ime »belega premoga« in proizvaja elektriko, in če bi ne bilo elek-trike, bi tudi ne bilo nezdov, ki jih ona povzroča.

Voda je dobrotvorna. Če je naliješ v vedro, v katerem je dvajset litrov mleka, lahko napolniš dva vrča, ki držita po pet-ajst litrov.

Voda je slabotvorna. Z njeno pomočjo uganjajo nekateri viničarji kaznive zlo-rabe, in tako moraš včasih popiti pet do šest litrov vina, preden se ti zmehdejo nisl.

A kaj mislite, da je meni, naj bo voda dobro- ali slabotvorna? Jaz je nikdar ne pijem!

Proces proti komunistom v Italiji

V polovici maja je začel v Floreuci velikanski proces proti komunistom. Po stari srednjeveški postavi morajo sedeti vsi obdolženci težkih zločinov v Italiji ne na klopi, temveč v takozvani kletki, t. j. za železnimi mrežami. Z ozirom na veliko število obtožencev — namreč 162 — so postavili v dvo-rano velikansko kletko s 6 vrstami klopi.

V poslopju sodnije je prirejena tudi zasilna ječa, da izostane dnevno pre-važanje velikega števila obtožencev. Sodnija je nameščena v krasni palači iz dolo Medicejev. Sežidal jo je l. 1600 znani arhitekt Bounalento. Med obtoženci vzbujajo posebno pozornost tri ženske, ki so bile posebno zverin-ske v boju s stražniki in mornarji. Ne-ka Ginevra Inocenti je odgriznila umi-rajočemu mornarju C. uho. Druga, Bianca Mielelli, ki je bila ob času ko-munističnega upora v mareu 1921 sta-ra šele 14 let, je zakrivila še bolj ne-sramna dejanja.

Proces proti obtoženim komunistom bo trajal 3—4 mesece. Porotniki bodo morali odgovoriti na 15.000 vprašanj. Sodnija je za njih natisnila poseben album s slikami obtožencev in podatki o življenju ter zločinih vsakega, da bi ne nastala pomota.

Moskva v številkah

Moskovska komunalna uprava je za-ložila statističen atlant Moskve iz kate-rega posnemamo nekatere številke.

Sredina mesta z muzeji, gledališči in uradi je obljubena dvakrat manj gosto nego predmestni okrajji kjer se gnetejo delavci. Največje od svetovnih mest po obsegu je New York, ki zavzema 743 kvadratnih kilometrov, potem sledi Chicago — 499 kv. km, dalje Filadelfija — 329, Petrograd — 320, London — 303, Moskva — 285, Dunaj — 278, Buenos-Aires — 186, Paris — 78, Tokio — 75, Berlin — 64 kv. km. Po številu prebiva-lstva zavzema Moskva 10. mesto med prestolicami.

Po revoluciji leta 1920. se je skróilo prebivalstvo Moskve za 989 tisoč ljudi ali za 49 odstotkov, toda že v letih 1920. do 1923. je zopet naraslo za 47 odstotkov. V posameznih okrajjih znaša prirastek prebivalstva za 10 do 99 odstotkov. Na 1000 prebivalcev moškega spola pride 1042 žensk. Pred vojno je vladalo nasprotno razmerje. Leta 1912. je prišlo na 1000 moških le 843 žensk.

Velika večina prebivalstva je komaj 20 do 30 let stara. Kar se tiče rodinskih razmer pride na 1000 moških — 380 samec in na 1000 žen — 342 samice. Šte-vilo ločenih zakoncev napreduje; na 1000 moških jih pride 6, na 1000 žensk pa 15.

Kar se tiče narodnosti, je od celotnega prebivalstva Moskve (1.511.025 ljudi) Rusov 1.354.734 in drugih 156.291. Tu so vračunani tudi Židje, katerih je 86.171. Zelo je padlo število v Moskvi živčih Francozov, znižalo pa se je tudi število Nemcev.

Z ozirom na poklice jih služi 776 tisoč svoj kruh z lastnim delom. Med njimi je največ delavcev (219.000) in uradni-kov (226.000). Potem sledijo brezposelni (95.000) preskrbljeni v zavodih (85.000), podjetniki brez delavcev (70.000) sluga (64.000), profesorji, umetniki in dr. (10.000), gospodarji z delavci (5000) in do 2000 kapitalistov.

Te podatke je treba primerjati s šte-vilkami iz leta 1912, ko je prišlo na 1 milijon delavnega prebivalstva 406 tisoč delavcev, 170 tisoč slug, 164 tisoč uradnikov, 99 tisoč preskrbljenih v za-vodih, 65 tisoč podjetnikov brez delav-cev in 38 tisoč podjetnikov z delavci, 25 tisoč kapitalistov in 10 tisoč profesor-jev, umetnikov in podobnih ljudi. Med delavci prevladujejo kovinarji.

Največ ljudi je umrlo v Moskvi v letu 1916. in 1919. (do 45 na en tisoč). L. 1920. je padla ta številka na 40, leta 1921. na 30 in leta 1923. na 15. Ravno tako je močno nazadovalo po letu 1921. število smrti otrok. Število zakonov je prišlo rasti z letom 1916. in je doseglo višek leta 1920., ko je prišlo na tisoč prebiva-lcev do 20 porok. Zdaj pride na isto šte-vilo 17 zakonov.

× Nekaj statistike praškega kre-matorija. V praškem krematoriju je bilo tekom meseca maja vpepeljenih 144 oseb, 91 moških, 46 žensk, 5 dečkov in 2 deklic. Po veroizpovedovanju je bilo 76 katoličanov, 5 protestantov, 22 članov čl. nar. cerkve, 2 izraelita, 1 pravoslav-ec ter 38 takih, ki se niso priznavali k nobeni konfesiji.

× Posledice zavijavanja alkohola. Angleško selo Dennyloanhead je pred kratkim dožvelo strašno tragedijo, kate-ro je povzročil alkoholik rudar Bennye. Mož je prišel domov pijan in je zgrabil za sekuro, s katero je svoji ženi razklal lobanjo. Potem je vrgel skozi okno tri zavitke meletina. S tem je povzročil gro-movito eksplozijo, ki je dvignila na no-ga celo okolico. Ko so ljudje hoteli vdre-ti v rudarjevo stanovanje, je Bennye še sam legal na vrečice meletina, ki se je pod nesrečnejšem razletel in ga raznesel na drobne kosce.

× Nova iznajdba na polju kinema-tografije. Iz Pariza poročajo, da je ne-ki rumunski inženjer, po imenu Demeter Deponte iznašel način periskopičnega pri-kazovanja filmskih posnetkov. Liki se pri uporabi njegovega izuma pojavljajo kakor živi in napravljajo vtis nezabrisa-ne telesnosti, perspektiva pa se prostor-no razširi. S to iznajdbo se bo kinema-tografija še bolj udomačila in utrdila svoj sloves, ki ga že danes ima v širokih masah.

× Senzacionalni proces proti ve-lezvodnici v Berlinu. Pred berlinsko poroto se pravkar zagovarja velezvodni-ca Luiza Hoffmannova, ki je delj časa zavajala mlada, komaj dorasla dekleta na polje tajne prostitucije. Obravnava je razkrila tako delikatne stvari, da se je morala javnost izključiti od razprave. Hoffmannova je izpremenila svoje stan-ovanje v pravcato javno hišo, kamor so zahajali samo bogataši, med njimi znana imena iz berlinskega finančnega in in-dustrijskega sveta. Odjemalci so zahtevali »blago iz prve roke«, katerega jim je znala Hoffmannova na premeten način dobavljati. Žrtve so bile večinoma jedva 14. letna dekletca, katera je zvodnica spejala v svoje mreže. Za »posete« je zahtevala zvodnica horendne svote, ka-tere pa so ji odjemalci plačevali brez ugovaranja. Ko se je za stvar razvedlo, je nastal v Berlinu pravcat družabni škandal, katerega je razčistila šele po-licija. Hoffmannova se obnaša sedaj na razpravi zelo cinčno. Njeno vedenje je tako brezstidno, da ogorča celo predsed-nika sodišča, ki je radi gabnih razkritij, izjavil: »Te službe sem že sit! Sramujem, da sem član iste človeške družbe, v kateri je živel Hoffmannova.«

× Ostalina vdove Napoleona III. Šele sedaj je končan proces med fran-coskim erarjem in nekdanjo cesarico Ev-genijo. Razprava se je vlekla od konca drugega francoskega cesarstva dozdaj. Stranke so se prepirale za likvidacijo ostankov tkzv. civilne liste. 12. januarja 1890 je obvezala sodnija francosko vla-do izplačati nekdanji cesarici 2.187.000 frankov in ji izročiti dragocenen porcelan ter nekatere gobeline iz nekdanjih kralje-vih palač. Te stvari so bile tudi izročene, toda denar se ni izplačal, ker ni hotela francoska zbornica dovoliti potrebnih kreditov. Vsled tega je dolg francoske države cesarici stalno naraščal z ozirom na obresti, ki so se pristeli glavnice. Ce-sarica Evgenija je umrla v Madridu 11. julija 1920 in je zapustila svoje premo-ženje z izjemo nekaterih legatov prince-si Mariji Klotildi, najmlajši hčeri prince-pa Napoleona. Toda francoska financa je

zahtevala od dedičev 4 milijone frankov davka. Z ozirom na to se je prince Napo-leon v imenu svoje redbine odrekel ded-ščini n prosil, da se izroči samo sablja prvega konzula ter ura kraljeve Horten-zije.

× Iz Londona v Prago v šestih urah in 20 minutah. Šel za civilno avi-jatiko v londonskem ministrstvu za zrač-ni promet generalmajor Bracker je iz-javil, da so vse priprave za zračno iz-vozo med Londonom in Prago dovršene in da se promet v najkrajšem času otvori. Bracker je osebno preizkusil zračno pro-go med Londonom in Prago ter dognal, da traja vožnja samo 6 ur in 20 minut. Njegovo letalo je preletelo to progo v navedenem času kljub temu, da je divjal velik vihar, ki je polet oviral.

× Kaj bo z Amundsenovo polarno ekspedicijo? V torek, 3. t. m. se je imel polarni raziskovalec Amundsen odpeljati na severni tečaj. Incident, do katerega je

prišlo v zadnjem času, pa je Amundse-novo ekspedicijo, če ne onemogočil, vsaj zadržal. Incident je skoziškosko politične-ga značaja. Stvar obstoji v tem, da je dobil Italijanski aeroplani Locatello, ki je fašistovski poslanec in ki je bil določen za letalskega voditelja ekspedicije, nalog od službenega fašistovskega lista, da mu mora redno pošiljati s pota slike in poro-čila. Norveška vlada je proti temu uka-zu vložila veto, ker gre Amundsenova pot še z norveško ozemlje do Spitzber-gov. Posnetki iz aeroplana pa so po do-sedanjih mednarodnih pogodbah za pro-met v zraku strogo zabranjeni. Norve-ška vlada je v tej zadevi podvzela dip-lomatične korake ter dostavila Italiji no-to v tem smislu. Amundsen pa upa, da mu bo vsekakor mogoče izvesti načrt, katerega ima. Sedaj se mudi na otoku Tanes v Severnem ledenem morju, kate-rega si je izbral za oporišče svojega po-leta na severni tečaj.

Porotne obravnave

POSILSTVO.

Celje, 6. junija.

Radi hudodelstva posilstva oziroma oskrumbe in zapeljavanja k nečistosti še ne 13 letnega dekleta so se morali za-govarjati danes pred porotnim sodiščem tudi Lud. Salamon, 19 letni rudar v Hrastniku, Lud. Paik, 21 letni hlapec v Drstvenem pri Jurklostru in Franc Bo-horič, 32 letni posestnik istotam. Vsi trije obtoženci krivdo v soglasju z orožniški-mi poizvedbami in s pričevanjem neda-rasle deklice priznavajo. Obtoženo za Franca Bohoriča je še dejstvo, da je stric zlorabljen deklice in da je za de-janje svojega hlapca vedel ter ravno ra-di tega sam izvršil dejanje, radi katere-ga ga obtožuje državno pravdnstvo.

Porotnikom je bilo stavljenih 5 vprašanj, od katerih so prva štiri zanikali, zadnje pa potrdili, nakar je sodni dvor vse tri oprostil.

TAT PO POKLICU.

Pred porotniki stoji 20 letni brezpo-selni Ivan Primožič iz Šoštanj. Držav-no pravdnstvo ga obtožuje nič manj ne-go radi 10 drznih tatvin, ki jih je izvršil tekom zadnjih treh let v slovenjgorskem, šoštanskem, gornjegrajskem in kamniškem okraju ter v ljubljanski okolici. Krasti je začel že pred 14 letom staro-sti. Radi tatvine je bil obsojen do danes že 4 krat, zadnjič 30. decembra 1922 pred okrožnim sodiščem v Mariboru na osem mesecev težke ječe. Po odsluženju kazni avgusta 1923 je bil zaposlen kot hlapec v grajski Sv. Križi pri Kamniku. Janu-aria t. l. je pa začel zopet svojo pote-puško življenje ter je kradel naprej. Ma-ti sama je morala pred sodiščem izjaviti da bi bila za njega najboljša prisilna de-lavnica. Obtoženec svoje dejanje v polni meri priznava. Iz obširnega dokazila o

njegovi krivdi pri raznih tatvinah je za-nimivo le to, da je izvršil neko večjo tat-vino dne 25. marca t. l. v isti hiši, kjer je 5 dni poprej neznan berač izvalil po-sestnico Jero Sever od doma ter jo nato umoril in oropal pod Limbarsko goro. Kaka krivda obtoženca z dotičnim zverin-skim dejanjem se pa za enkrat ni mogla dognati.

Porotniki so potrdili vprašanje glede tatvine, nakar je bil Primožič obsojen na 2 in pol leta težke ječe.

KAJN IN ABEL.

Radi uboja na lastnem bratu se za-govarja pred poroto 26 letni Martin Božič, posestnikov sin in rudar v Trbovljah. Dne 4. maja t. l. sta bila brata Martin in Janez Božič na obisku pri svojem sta-rem očetu Jožetu Jazbecu na Žigarskem vrhu, kjer se je zbralo tudi več drugih sorodnikov. Svečanost so zalivali z vi-nom celo popoldne, tako, da je postal pri večerji Martin Božič napram bratu Ja-nezu surov ter ga je začel brez vsakega vzroka izlivati. Po kratkem prerekanju ga je hladnokrvno zabodel z kuhinjskim nožem v vrat, tako, da je umrl prihod-njega dne na posledica. Obtoženec se zagovarja, da je bil v vojni poškodovan na glavi, vsled česar ne prenese mnogo pijače. Popivalo se pa je od popoldne naprej. Noče se na ničesar več spominja-ti. Radi tatvine je bil obsojen do danes že 4 krat, zadnjič 30. decembra 1922 pred okrožnim sodiščem v Mariboru na osem mesecev težke ječe. Po odsluženju kazni avgusta 1923 je bil zaposlen kot hlapec v grajski Sv. Križi pri Kamniku. Janu-aria t. l. je pa začel zopet svojo pote-puško življenje ter je kradel naprej. Ma-ti sama je morala pred sodiščem izjaviti da bi bila za njega najboljša prisilna de-lavnica. Obtoženec svoje dejanje v polni meri priznava. Iz obširnega dokazila o

Porotniki so sicer potrdili vprašanje uboja, istočasno pa tudi popolno pijanost. Zato je bil Božič obsojen samo radi pre-stopka na 3 mesece poostregega zapora.

Zopet velika senzacija, o kateri bo govorila vsa Ljubljana!

Državni pravdnik

je zelo zanimiva drama po romanu Altes Duer Miller v 6 velikih dejanjih. Režija: Cecil de Mille. Razuzdano življenje žensk na potu propada. Velika, zanimiva avtomobilska nesreča. — Uolinkovita

porotna razprava

kakršne še ni videlo Vaše oko. — Film je izdelala svetovna trdka

Paramount-film, New-York

kar je dokaz izredno velike vrednosti.

Na sporedu je od danes dne 7. do ponedeljka dne 9. t. m.

Kino Ljubljanski dvor

Predstave vsak dan ob 3., 5., 8. in 9. uri, ob nedeljah in praznikih tudi ob 11. uri dopoldne in ob 6. uri popoldne

H. — J. Magog:

Tajinstveni vitrijol

— Invultacija? odvrne Maringaud. Mnogim je ta beseda polna misterija, ki vzbujajo domisljijo in spomin na dav-ne, davne povesti. Malo jih je, ki ne laje davne moči, in nihče ne pozna njene bistva. Celo lahkoverni ljudje, ki se strastno zanimajo za fantastične zgodbe, menijo, da segajo slučajni da-leč, daleč nazaj v zgodovino. Pa ven-dar se še v današnjih dneh dogajajo ti skrivnostni pojavi. Jaz sam sem bil ječa strašnemu dogodku, ki je vsem prisotnim stislil srce, da so onemeli od nepojmljive groze in strahu.

Mogoče je kdo izmed vas poznal Clermonthiera, onega visokega, mrač-nega moža, ki so se mu oči tako sve-tle, da jih je moral vedno zastirati s svojimi dolgimi trepalnicami? Goste, dolge obrvi pač niso bilele izraza njegovega lica. Vsi, ki so ga poznali, so se ga nekam bali, zlasti še, ker je bil zelo redkoben. Nalivali smo ga splošno »lepega mračnjaka«.

Zli se mi, da sem bil jaz edini, ki sem ga poznal pobilje, in temu znan-stvu se moram zahvaliti, da sem pro-dil globlje v njegovo dušo in moral razumeti dramo, o kateri vam hočem govoriti.

Prod mogoče ni mogel odkriti nežnih

čuvstev, ki so ga navdajala za neko plavalaso ljubko deklico. Maud Barel-lay ji je bilo ime in bila je živo na-sprotje Clermonthiera; kajti bila je prav tako vselepega značaja, kakor on tomačnega, in prijaznega vedenja, kakor on zbadljivega. A kot vse ženske je tudi ona rada pokoketirala in, da se je smejala Clermonthierjevi strasti, jo je s svojim vedenjem nevede le še podžigala.

Jaz sem Clermonthiera dobro po-znal, in ko sem ga videl, kako stiska zobe in siplje bliske iz oči, se nisem mogel premagati, da ne bi nekega dne opozoril deklico na nevarno igrjo in ji svetoval, naj prekine z njim, če ga ne mara za moža.

Zresnila se je. — Prav imate, mi je dejala. Moje vedenje je res blazno in za nič na sve-tu bi ne marala biti žena tega slo-veka.

Baš one dni ga je zopet srečala v ne-kem salonu, kamor sem bil tudi jaz večkrat povabljen. Nekaj dni je po-tem ni bilo, nato pa je zopet prišla, toda ob drugem času kakor sicer, upa-joč, da ne bo naletela na Clermon-thiera.

On je postal še mračnejši in nedo-stopnejši — le jaz sem znal čitati v njegovih očeh, iz katerih je sijala bol in naraščajoči bes — in znal je tako

spretno urediti, da so se sešli z njo.

Ona se mu je hotela izogniti, kakor da ga ne pozna. Clermonthier pa jo je zgrabil za ra-mo, skoraj brutalno.

— Bežite pred menoj? jo je vprašal stisnjenih ustnic.

Maud se je prestrašena obrnila.

— Nikakor ne, mu je odgovorila in prislila obraz v brezbrizni nasmeh.

Saj si nimava ničesar povedati!

— O, morda pač je odvrnil on s trpkim glasom.

— Predlobo bi trajalo. In utegnili bi koga razburiti. Zaročena sem.

In Maud se je obrnila, da bi odšla. A ljubosumnež je zgrabil divje nje-no nežno roko in prislil deklico, da mu je pogledala v obraz.

— Moram z vami govoriti ... jutri. Mora m govoriti!

Pogledal je je trdno v oči.

— Da! je zamrmrala bolestno. Pri-dem! ...

Povesil je oči, deklica pa je zbežala. Drugi dan sem odšel, ne vem zakaj, po Clermonthiera. Ko sem vstopil v njegovo sobo, je baš nervozno stiskal med prsti kos voska ter gnetel iz nje-ga majhen kipec.

— Kaj pa delate? sem ga vprašal tjavendaj. Nisem vedel, da se pečate z umetnostjo.

— Nič, nič, je odgovoril suho,

Nato je vstal in vtaknil kipec v žep. Skupaj sva odšla.

Maud je bila že tam. On se ji je pri-bližal in ji s srepm pogledom ukazal, naj gre z njim v samotno kot dvo-rano.

— Začel se me je polasčati nemir. Ne-slišno stopim k njima.

Čul nisem ničesar. Le ena beseda mi je prišla do ušes.

— Nik d a r vas ne bom ljubila!

Todaj sem opazil, da je potegnil Clermonthier iz žepa voščeni kipec in ga približal Maudi.

— Malo dni potem so listi objavili, da se je deklica zaročila, in navedli, kdaj bo poroka.

V jutro poročnega dne obiščem poln-zlih slutenj Clermonthiera.

Njegovo vedenje, odkar je izvedel za njeno zaroko, me je vznemirjalo. Iz oči mu je odseval neskončen obup, in strašno je moralo biti maščevanje, ki se je porajalo v njegovih možganih.

Ko sem vstopil v njegovo sobo, je sešel pri mizi in držal v rokah oni voščeni kipec. Sedem mu nasproti in to-daj opazim na mizi skodelico z brez-barvno tekočino. Čudna slutnja me zgrabi za srce.

— Kaj pomeni to? vprašam neho-te.

— Vitrijol! odvrne Clermonthier in prane v smeh.

Groza me je stresla, in sam pri sebi sem se zaklel, da bom skušal prepro-čiti njegov namen, makar s silo.

On pa kakor da ni mislil na nič. S pozornim očesom je motril kazalec žepne ure, ki jo je položil na mizo. Po-lagoma se pomirim.

— Enajsti izpregovori nenadoma. Spremstvo je stopilo v cerkev.

Stresel sem se. Oči so se mu srepe zazrle v prazno, kakor da vidijo v da-lji nekaj pred seboj.

— Zaročena korakata naprej, mr-mra z zamolklim glasom ... Zda sta pred oltarjem ... Izmenjavata si pr-stana ... Duhovnik ju blagoslovlja ... Oh, oh, oh! ...

Ali je bil smeh ali tuljenje? Njegov obraz se je krčevito spajl od sovra-štva: nakrat je potoplil glavo vošče-nega kipec v skodelico z vitrijolom.

Divje se je odbijal njegov smeh od sten.

Ob istem času — izvedel sem še ti-sti dan — se je neovta zgrudila s strašnim krikom in si zakrila obraz z rokami.

Vsi so priskočili; odvzeli so ji paj-čolan in odtrgali roko izmed obraza: njeno krasno lice je bilo spačeno, ožrano, kakor da ji je nevidna roka zila vanj polno skodelico vitrijola ...

—

Gospodarstvo

Za staro pravdo naših vinogradnikov

III.

Ker vidimo, kako lahko se nam z naredbami in pravilniki kratko naše pravice, zlasti če se naslanjajo na stare običaje in zakone stare dobe, bi bilo zelo priporočljivo, da se naša pravica točenja pod vejo uskladi ter čemu primerno preuredi.

Pri tem naj veljajo nastopna načela: 1.) Točenje pod vejo je izključna predprava malih in srednjih vinogradnikov in sadjarjev ter obsega le lastni pridelek. Ta pravica se ne sme omejevali z nobenim posebnim državnim davkom in z nobeno posebno državno takso.

2.) Da se pravica točenja ne bi zlorabila v gostilniške namene, se more točenje omejiti na dobo pet tednov v polletju. Tako oni vinogradniki ne bodo prizadeti, ki so te pravice najbolj potrebni, namreč mali pridelovalci, ki svoj malenkostni pridelek ne morejo prodati trgovcem, ker reflektirajo ti le na večje količine.

3.) Točniki pod vejo so upravičeni prodajati sedečim gostom tudi kruh in jstvine lastnega izdelka ter mineralno vodo in sodavico.

4.) V svrhu omejitve pijančevanja in v varstvo javnih interesov je dolžnost politične oblasti, da določi one mere, ki jih smatra za potrebne glede na posebne prilike ali v splošnem.

5.) Vinogradnik mora najmanj 8 dni prej prijaviti pristojnemu okrajnemu glavarstvu namenjavano točenje lastnega pridelka, količino in dobo, kraj pridelovanja in točenja; o istinitosti navedb mora biti priloženo potrdilo občine. Oblastvo vzame prijavo na znanje ter predpiše iz policijskih ozirov potrebne pogoje, navede dobo točenja ter določi zaključno uro.

6.) Prijava se od okrajnega glavarstva more zavrniti in izvrševanje točilne pravice ustaviti, oziroma odložiti za poznejši čas v nastopnih primerih:

- ako v isti občini istočasno že obratuje ena ali več točilnic pod vejo ter to število ni v skladu s številom prebivalstva, kateremu je namenjena in se je radi tega bati pijančevanja; v tem slučaju je prijavo po doštosti razvrstiti in pozneje vpoštevati;
- ako se v isti ali sosednji občini ponavljajo radi pijančevanja pretepi in izgrede;
- ako je točilec kljub opominu oblasti daljalo vino mladini (do 14 let), že pijanim osebam ali notoričnim pijančcem ter razgrajacem;
- ako je točilec sodno predkaznovan radi hudodelstva proti varnosti lastnine ali pa sicer podvržen lastnostim, ki ga iz ozirov na javno moralo onesposobijo, da bi — četudi mimogrede — vršil točenje.

7.) Pri izdajanju policijskih predpisov za obratovanje točilnic pod vejo ima politično oblastvo vpoštevati dobo točenja ter more zahtevati posebno prikladnost prostorov le v slučaju, ako traja točenje nad pet tednov.

8.) Ako vinogradnik pri svojem vinogradu nima primernih prostorov za točenje, se mu more dovoliti izvrševanje točilne pravice tudi v drugi občini istega političnega okraja.

9.) Ako izdajajo pristojna oblastva posebne omejitve glede točenja v gostilnah, veljajo tudi za točilnice pod vejo, kolikor za te niso izdane strožje mere.

Ker se vinogradniki sami zavedajo, da mora roditi pijančevanje vedno bolj strogo preventivne mere, bodo gotovo v lastnem interesu poskrbeli, da se stara institucija točenja pod vejo ne bo zlorabljala v pospeševanje pijančevanja ter se bodo brezdvomno radi podvrgli onim omejitvam, katere se morajo zahtevati, da se varuje obča blaginja naroda.

Glavno je, da se vinogradnik, ki se ima itak boriti s tolikerkimi težavami, ne obremeni tedaj, ko je v stiski za denar, ker ne more spraviti svojega pridelka na trg in se zatoče v zadregi k svoji stari izjemni pravici lastnega točenja.

Tržna poročila

Trg z jajci. (6. t. m.) Produkcija je pri nas nekoliko oslabela. Na trg prihaja dosti slabega blaga. Nakupne cene se gibljejo med 1 do 1.25 Din. Na londonskem trgu je radi velikega dovoza iz Rusije nastalo mrtvilo, tudi na berlinski trg je dovoz jajc velik, predvsem iz Madžarske, Jugoslavije in Poljske. Nakupovanje na zunanji in domači tržnicih je srednje. Inozemstvo kupuje že deloma v svrhu konzerviranja.

Dunajski goveji in svinjski sejem. (5. t. m.) Goveda: Dogon 783 komadov; od tega iz Jugoslavije 148, iz Madžarske 35, iz Rumunije 92, iz Češkoslovaške 33. Domačih je bilo 155. Notirajo za kg žive teže v tisočih aK: voli 12.5 do 17, krave 12 do 15, biki 12 do 16, sla-ba živina 7.5 do 12. Povpraševanje je bilo precej živahno. — Svinje: Dogon 1532 komadov. Notirajo za kg žive teže v tisočih aK: mesnate svinje 20 do 24, debele 17 do 20.

Konferenca tvornice testenin se je vršila dne 4. junija v prostorih Pokrajinske zveze industrije v Zagrebu. Predsedoval ji je ravnatelj testeninske tvornice v Velikem Bečkereku, Heller.

Med drugim se je sklenilo, da se bo glede na sedanji zelo težki finančni položaj vršila prodaja vseh vrst testenin le za plačilo v gotovini takoj po sprejemu blaga. Nadalje se je sklenilo, da se bodo te konference tudi nadalje periodično vršile v svrhu obravnavanja posameznih strokovnih vprašanj. Prihodnja konferenca bo dne 5. septembra t. l. v Osijeku.

Naši trgovinski dolgovci Angliji izpred vojne. Znano je, da imajo Angličani namreč nam gotovo terjatve, ki datirajo iz pred vojne in ki izvirajo iz zaključkov raznih poslov med našimi trgovci in angleškimi trgovinskimi firmami. Na intervencijo beogradske Trgovske zbornice je Trgovska zbornica v Manchesteru pozvala angleške trgovce, da se njihove predvojne terjatve napram našim trgovcem likvidirajo po predlogu, katerega je v tem vprašanju izdelala beogradska Trgovska zbornica kot bazo za likvidiranje teh dolgov. Na zadnem sestanku angleški trgovci se niso prišli do končne odločitve, vendar se je opazila znatno večja pomirljivost napram našim dolžnikom nego lani.

Dehave. Pri odelenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 27. junija ofertalna licitacija glede dobave blaga raznih barv za zastave, pri ravnanju s tržninami železnice v Subotici dne 27. junija ofertalna licitacija glede dobave strešne opeke, glede dobave 14.000 kilogramov katrana in glede dobave barv, firmeža in terpentina ter pri upravljanju državnih monopolov v Beogradu 27. junija ofertalna licitacija glede dobave 101.000 skrojenih garnitur za zaboje, 45.000 desk in 8000 lat iz mehkega lesa. Natančneje je Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

«Meja», št. 10. ima nastopno vsebino: A. Hribar: Komitski vojvoda Trpko M. Jovanović. — Stanko Ožanič: Razmatranje o obnovi vinograda. — Dal-macijski uvijek jednako. — Stojan Petrovič: O odabiranju (selekciji) i stočarstvu. — Ilija Bošnjak: Težakha hemija. — A. Hribar: Agrarna reforma. Rusija prije revolucije. — Biljeske itd. — Cena letno 120 Din. Uprava: Zagreb, Sud-niška ul. 9.

Promet Reke v letu 1923. Uvozila je Reka 252.686,8 tone, od tega po kop-nem 122.871,5 tone in po morju 129.815,3 tone; izvozila pa je 144.031,7 tone, od tega po suhem 59.232,8 tone in po morju 85.398,9 tone. Največ je uvozila Reka iz Jugoslavije, potem iz Italije, Anglije, iz Indije, Nemčije, Rusije itd. Izvažala pa je Reka največ v Italijo, potem v Jugoslavijo, Španijo, Madžarsko, Fran-cijo, Alžir, Avstrijo, Grško in druge države.

Nove sladkorne tvornice v Italiji. Iz Rima poročajo, da se bo v prihodnji kampanji zgradilo v Italiji več novih tvornic sladkorja, baže 11.

Porast cen v Italiji tekom aprila. Statistični oddelek Trgovske zbornice v Milanu je izračunal, da se je nivo cen na debelo v aprilu t. l. lahko dvignil. Podražanje za vse blago, skupaj vzeto; znaša 0.22 odst. Živila sama so se podražila za 0.59 odst., dočim so industrijski izdelki poskočili v cenah samo za 0.06 odst. Največji skok cen beleži skupina tkaninskega blaga, to je 0.95 odst., a skupina rud in kovin se je pomenila za 1.05 odst. Gorj omenjeni statistični urad izračunava tudi kupno moč lire na podlagi cen. Kupna moč lire je bila v aprilu 18.16 napram 18.20 v marcu. To pomeni, da se je v aprilu z liro kupilo samo 18.16 odst. toliko, kolikor se je moglo kupiti v letu 1913.

Stanje italijanskih treh emisijskih zavodov. Obtok bankovcev, ki se je od 17.246,6 milijona dne 31. decembra 1923. zmanjšal na 16.768,3 milijona lir dne 31. januarja 1924. ter dalje na 16.558,5 milijona dne 29. februarja, se je do 31. marca zopet dvignil na 16.819,3 milijona lir.

Italijanske banke. Udruženje ita-lijanskih bank je imelo te dni svojo glavno skupščino. Osnovale se je udruženje leta 1919. in je imelo takrat vključenih 53 bank. Dne 31. decembra 1923. je bilo udruženih že 154 bank, a sedaj jih je 159. Stanje udruženih bank — brez pri-vatnih bankirjev in bank — je bilo: 31. decembra 1919. 1801,62 milijona lir glav-nice in rezervno ter 3916,35 milijona lir vlog; a 31. decembra 1923. so imele te banke 3015,94 milijona lir glavnice in rezervno ter 13.068,21 milijona lir vlog.

Produkcija premoga v Češkoslovaški je znašala v lanskem letu 11.63 milijona ton črnega in 16.20 milijona ton rujavega premoga. V primeri z l. 1913. je dosegla produkcija črnega premoga 81,6 odst., a rujavega 70 odst.

Težkoče Austro-Orientbanke. Z Dunaja poročajo: Austro-Orientbank, ki je izšla iz Prvega avstrijskega uradniškega kreditnega zavoda, se nahaja v težkočah. Vrše se pogajanja z neko do-mačo skupino, ki ima interes na tem, da bi banka dalje obstajala. Ako pri teh pogajanjih ne pride v nekaj dneh do pozitivnega rezultata, se bo otvorilo nad-zavodno poravnalno postopanje in se bo zavod likvidiral.

Znatna tarfina povišanja pri madžarskih državnih železnica. Kakor smo že poročali, so se pri madžarskih državnih železnica uvedle zlate tarife. Direkcija državnih železnice je sedaj te nove tarife sestavila in predložila pro-metni komisiji trgovinskega ministrstva. Po tem načrtu bi na zlati pariteti usledi-

lo ogromno povišanje tarif ne samo v primeru s sedanjimi nego tudi v prime-ru s predvojnimi tarifami. Prometna ko-misija je ta načrt odklonila, češ da po-menja veliko nevarnost za gospodarstvo in celokupni promet v državi.

Insolvenca dunajske bančne firme Buchal. Nad bančno firmo Th. Buchal u. Co. na Dunaju je otvorjeno porav-nalno postopanje.

Obtok bankovcev v Madžarski je narasel od 23. do 31. maja za 262,5 mi-lijarde na 9480,2 milijarde mK. Kovin-ska podloga se je zmanjšala za 1,32 mi-lijona na 25,08 milijona mK.

Nova carinska tarifa v Madžarski. Iz Budimpešte javljajo, da je narodna skupščina prejela v splošnem zakonski osnutek nove carinske tarife. Sedaj se vrši specialna debata.

Pomanjkanje gotovine v Poljski zavzema vedno ostrejšo obliko. V Lodzu mnogo podjetij ni moglo izplačati mezde delavstvu, zaradi česar je prišlo med delodajalci in delavci do ostrih konfliktov. Posledica pomanjkanja de-narja je tudi, da se nahaja neka velika tekstilna tvornica v precejšnjih težko-čah.

Polom Orient-Handels-A.G. v Berlinu. Iz Berlina javljajo, da je usta-tila plačila Orient-Handels-A.G. In-solvenca je posledica poloma Nordische Ein- und Ausfuhr-G. m. b. H.

Sokol

Župe in društva opozarjamo na svečanosti, vzdave spominskih kamnov v dom Sokola I. na Taboru v Ljubljani, dne 7., 8. in 9. junija s pozivom, da po mož-nosti vsaj po močnejšem odposlanstvu so-delujejo pri teh prireditvah. Sokolski dne-vi na Taboru naj bodo velika manifesta-cija sokolske ideje. Svoje udeležbo pri-javite direktno sokolskemu društvu I. na Taboru.

Ljubljanski Sokol prenese s torkom, dne 10. junija redno telovadbo vseh svojih oddelkov na prirejeno letno telova-dišče pri kinu Tivoli. Vadilo se bo po sle-dečem urniku: moška deca: V ponedeljek in petek od 5. do 6. ure popoldne; moški naraščaj: v ponedeljek in petek od 6. do pol osme ure popoldne; člani: v ponedeljek, sredo in petek od 7. do en četrta na 9. uro zvečer; ženska deca: v torek in soboto od pol 5. do 6. ure popoldne; ženski naraščaj: v torek in soboto od tri-četrta na 6. do 7. ure popoldne; članice: v torek in soboto od 7. do en črt na 9. uro zvečer. Četrtek in nedelja sta na-menjena za posebne vadbe. Ob slabem vremenu se telovadi po istem urniku v telovadnici Narodnega doma. Med telova-dbo ženskih oddelkov moški nimajo pristo-pa, ravno tako ne ženske med vadbo moških oddelkov.

Sokolsko okrožje Ljubljana II. otvori o priliki okrožnega zleta dne 15. t. m. svoje letno telovadišče, ki je zgrajeno na lastnem stavbišču v Prulah (Sredina). Zanimanje za letno telovadišče je ne le med članstvom in sokolsko mladino, temveč tudi med ostalim naprednim občinstvom v St. Jakobskem okraju izredno veliko. Za-to je pričakovati, da se otvoritvene slavnosti, ki bo združena z veselico, udeleži-tim največ občinstva. Sodeluje godba dravske divizije. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sokolsko okrožje Ljubljana II. Okrožni zlet društev Ljubljana II., Kamnik, Komenda, Višnja gora, St. Vid in Skarju-na se vrši v nedeljo 15. junija v Ljublja-ni. Dopoldne ob 8. uri se vrši skušnja, popoldne ob 3. uri pa na Prulah (Sredi-na) javna telovadba, nato vrtna veselica. Obenem otvoritev lastnega telovadišča Sokola II v Ljubljani. Prijatelji Sokol-stva, udeležite se zleta polnoštevno. — Zdravo!

Sokolsko društvo v Šiški priredi v torek 10. t. m. v društveni telovadnici skupno z drugimi naprednimi društvi v Sp. Šiški žajno zborovanje v spomin pad-lih trboveljskim žrtvam. Društvo pozivlja svoje članstvo in vse narodno čuteče ob-činstvo, da se v obilnem številu odzove temu pozivu, da s tem počasti spomin padlih junakov. Zdrav Odbor.

Sokolsko društvo v Rajhenburgu ima svoj javni nastop v nedeljo, dne 6. junija 1924. Bratska kakor tudi druga napa-dna društva na Posavju se opozarjajo na ta nastop ter prosijo, da ne prirejajo na isti dan društvenih prireditev. Podrobnosti se pravočasno objavijo. Zdravo!

Pokrajinski zlet v Sarajevu. Priprave za zlet so v polnem tiru ter so prijave za zlet tako velike, da je pričakovati zelo velike udeležbe. Društva, katere se hoče-jo udeležiti zleta v Sarajevu, naj prijavijo svojo udeležbo polom svojih žup takoj pi-sari III. pokrajinskega zleta v Sarajevu. Župe morajo skrbeti, da bo odhod udele-znikov določen v sporazumu z zletno pi-sarno Sarajevu istočasno za vse župe. Po-samezniki, ki se hočejo udeležiti zleta v Sarajevu, se morajo takoj prijaviti pri društvi. Opozorjamo, da nas loči od zle-ta zelo kratek čas, vsled česar ne sme-nikdo odlašati s prijavo. Vožnja v Sora-jevo je za telovadce četrtinska, za netelo-vadce polovična. Tozadavne legitimacije se dobe pri zletni pisarni v Sarajevu.

Darujte, da rešimo sokolski Tabor!

Sport

Službene objave LLAP

(Iz seje upr. odbora, 6. junija 1924.) Staletni tek za pokal «Jutra» se vrši v nedeljo, dne 8. junija ob 10.30. Prijave z polmenskimi navedbo tekmev in dveh rezerv je nasloviti kuvertirano na II. taj-nika g. Ferdo Ludvik in jih dostaviti s priloženo prijavnico 50 Din najkasneje v soboto, dne 7. junija ob 18. uri v ka-varno Zvezda - predal S. K. Primorje. Obenem mora prijavitelj vsaki klub 8 redi-teljev in sicer polmenske.

Sodniški zbor in reditelji imajo sesta-nek v nedeljo ob 9. uri v Narodnem do-mu — Sportna zveza. Klubu, ki ne bi postavil predpisane števila rediteljev, je v smislu sklepa u. o. zabranjen start. Tekmovalci morajo biti najpozneje ob 9.30 pred Narodnim domom, kjer imajo tudi slačilnico. — Tajnik II.

Bliskočni nogometni turnir v Ljubljani.

Na Bliskočne praznike se vrši na Igrišču S. K. Primorja, Dunajske cesta no-gometni turnir, na katerem sodelujejo prva moštva S. K. Ilirija, Jadranja, Her-mesa in Primorja. V nedeljo, točno ob pol 17. prične prva tekma, na kateri igra-ta Jadran in Primorje, ob 18. sledi tek-ma Hermes - Ilirija. Zmagovalca obeh tekem nastopita v ponedeljek ob pol 17. k sklepni tekmi. Vsa štiri moštva so dan-es nahajajo v najboljši formi. Prvenst-vene in druge pomladanske tekme so našim klubom omogočile povsem zadovo-ljiv trening, tako da pri tekmah lahko računajo samo z resničnim znanjem in z voljo do zmage. Moštvo z boljšim zna-njem in večjo ambicijo bo izšlo kot zma-govalec. Največ šans pripade Ilirskemu moštvu, toda iznenadenja pri takih tek-mah niso izključena. Primorje bo po svojih poslednjih uspehih Jadranu vse-kakor trd oreh in tudi Ilirija bo morala v tekmi s Hermesom napeti vse sile, da odnese sigurno zmago ker je Hermesovo moštvo v zadnjem času nepričakovano napredovalo. Predprodaja vstopnic v tra-fiki Sever, Selenburgova ulica. Za dija-ke in vojaške znižane cene.

Urugvaysko olimpijsko moštvo ne bo po olimpijskih tekmah nastopilo le na Dunaju, kjer igra 29. t. m. temveč tudi proti švicarski reprezentanci v Lausan-ne in proti Švedski reprezentanci v Stock-holmu. Tudi Praga se poteguje za to, da bi prišli v prestolico češkoslovaške re-publike. Ako Urugvay ne bo stavil pre-hudih pogojev, ni izključeno, da bi igral tudi v Zagrebu. Po nekaterih vesteh za-htevajo Urugvayci 250 dolarjev (!) za vsa-kega igralca in da mora privediti tekmo JNS. Zagrebški listi so proti zadnjemu pogoju ter zahtevajo, da bi se priredi-tev tekem prepustila posameznim klubom.

Lahkoatletske tekme na olimpijski se vršijo od 5. do 15. junija. Prijavljenih je 40 narodov, in sicer Južna Afrika, Av-strija, Avstralija, Belgija, Brazilija, Bol-garija, Chile, Kanada, Danska, Egipt, Ek-vador, Španija, Estonka, Zedinjene države, Finska, Francija, Anglija, Grčija, Haiti, Holandska, Madžarska, Indija, Ir-ska, Italija, Japonska, Letška, Luksem-burg, Meksiko, Monako, Norveška, Poljska, Portugalska, Argentina, Rumunija, Švedska, Švica, Češkoslovaška, Turčija, Jugoslavija, Filipine. Leta 1912 je bilo v Stockholmu prijavljenih 26, leta 1920 v Anversu pa 17 narodov.

Novi kolearski rekord. V Haagu je belgijski dirkač Van Ruyseveldt po-stavil 10 novih svetovnih rekordov v dirki z motornim vodstvom. Lista teh novih rekordov: 10 km 7:37,8, 20 km 14:59,8, 30 km 22:11,4, 40 km 29:26, 50 km 36:28,6, 60 km 43:40,4, 70 km 51:00,4, 80 km 58:19,8, v pol uri 40,76 km, v eni uri 82,28 km.

Dva nova lahkoatletska svetovna re-korda sta bila nedavno postavljena v Ameriki. V teku z zaprekami na 400 m je v Chicagu dosegel Riley čas 52,1 (do-sedanji rekord je postavil leta 1920 Ame-rikanec Loonis s 54 sek.). Wilson pa je izboljšal dosedanji Paddockov rekord na 200 m iz leta 1921 od 21,4 na 21,3.

Pri Villacher Sportvereinu, ki je zad-njo nedeljo igral v Ljubljani proti Iliriji, je izbruhnila zelo resna kriza. Govoril se celo o tem, da se bo klub razšel.

S. K. Primorje — kolearska sekcija. Danes, v soboto — sestanek v restavraciji Zvezda ob 21. uri.

LLAP. V torek, dne 10. junija seja tehničnega odbora ob 20.30 v Sportni zvezi. — Predsednik.

Vremensko poročilo

Ljubljana 6. junija 1924.

Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0-10	Padevina mm
Ljubljana .	7.	763,7	14,7	jug. vzh.	več obl.	4,6
Ljubljana .	14.	762,9	20,8	brezvetra	del obl.	—
Ljubljana .	21.	764,8	16,8	vzhod	jašno	—
Zagreb . .	7.					—
Beograd .	7.					—
Dunaj . .	7.	763,4	18,0	sev. zap.	dež	42,0
Praga . .	7.	763,4	10,0	zapad	obl.	6,0
Pragost .	7.	767,5	12,0	brezvetra	obl.	22,0

V Ljubljani barometer nižji temper. višja

Solnce vzhaja ob 4,8, zahaja ob 19,51

Dunajsko vremensko poročilo 6. t. m. Včeraj je v Avstriji močno deževalo. Tudi davi je deževalo skoraj povsodi. Temperatura je bila pod 15 stop. Izpre-membe pritiska so zelo velike, vsled česar je treba pričakovati naglo vremen-ske izpremembe z močnimi vetrovi. Za-

enkrat lahko računamo na lepo vreme, ni pa še gotovo, ali bo lepo vreme trajalo preko praznikov. Napoved za soboto: Naglo izboljšanje, v soboto gotovo še oblačno, v nedeljo že lepo vreme in topleje, kar pa ne bo trajalo dolgo.

Veška
beseda
50 par

Mali oglasi

Za
„Dopisovanje“
in „Ženitve“
veška beseda
1 Din

Veška beseda 50 par. Za „Dopisovanje“ in „Ženitve“ se računa veška beseda 1 Din. — Priobčujo se le mali oglasi, ki se plačajo vnaprej. Plača se lahko tudi v znakih. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znakna za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Obri

Modistka
Gorjane & Co., Ljubljana,
Sr. Petra cesta št. 27, poleg
„Tratnik“ sprejema
nakupovalna popravila slamo-
kov in avsenih klobukov.
Potrebna točna. 129

Službe (dobe)

Minar
deli dela v umetnem valje-
vanju mila, se išče. Plača
po dogovoru. Oskrba v hiši.
Nasrnan, p. Radomlje. 11499

Jelonošo

del sprejema Josip Mast-
nec, hotel „Slova“, Ljubljana.
11559

Valenec

sprejema. Martin Gorjane,
služnik mojster, Ljubljana,
Krojaška ul. 4. 11771

mizarska pomočnika

deli takoj za fino pohi-
stvo. Plača dobra in oskrba.
Franjo Wagner, Sr. Jurij ob
Mariboru pri Celju. 11491

Strojnik

za žago išče za takoj-
šnje delo. Matija Tschinkel,
Gorjane, p. Dolenja vas pri
Razkluhi. 11687

Negativno retušo

delam na dom. Ponudbe na
upravo „Jutra“ pod „Retušo“.
11708

Službe (iščejo)

Mlad trgovski pomočnik
delam stroke, želi dobiti
delo v kakšni veletrgovni
Ljubljani ali kakem drugem
mestu. — Plača v začetku
mesečnega. — Cenjene
ponudbe se prsi na upravo
„Jutra“ pod „Retušo“.
11145

Nesrečna žena

delam modre srovnosti, pro-
stih blage duše kakšnega mesta.
Prejme kakršnokoli delo —
deli breskavico, samo za
pravo in stanovanje. Pismene
ponudbe na upr. „Jutra“
pod „Pomoč nesrečni ženi“.
11498

Kot praktikant

delam vstopiti absolvent drž.
inšpektorja trgovske šole v
kakšno trgovino ali leso-
vniko. Ponudbe na podruž-
nico „Jutra“ v Celju. 11632

Mlad trg. pomočnik

delam, zmožen knjigovod-
stva, išče mesto v trgovini
ali pisarni kot pomočnik. —
Naslov pove upravo „Jutra“.
11608

Knjigovodkinja

delam korepondentinja, večja
znanstvenica in strojeplava —
delam stroke — sprejema
delo mesto blaginjskega v
mestu ali na deželi. — Po-
nudbe pod „Veščica“ na upr.
„Jutra“. 11553

Bančni uradnik

delam oblikovatelj, bilancist, kore-
pondent, želi mesta. — Gre
tudi na deželo. Ponudbe na
upravo „Jutra“ pod „Snakko
Verziran“. 11673

Za gospodinjjo

delam starejšemu vdovu z otro-
ki v katerikoli mestu gr-
matskega, vsestransko iz-
obražena, tudi trgovsko. Do-
delo na upravo „Jutra“ pod
„Služba usode“. 11786

Učenec

delam 15 let, išče dobrega
učiteljskega mojstra s
delom in stanovanjem; osta-
no po dogovoru. Naslov pove
upravo „Jutra“ pod „Uče-
ben“. 11772

Izvrstna kuharica

delam mesta k boljši družini
delam otrok ali k samostojni
gospodinjji. Ponudbe na
upravo „Jutra“ pod „Iz-
vrstna kuharica“. 11773

Absolventinja

delam trgovske šole išče
primerne mesto. Cenjene
ponudbe na upravo „Jutra“
pod „Zanesljivost“. 11775

Gospodinja

delam izobražena v slo-
vensko, nemško, italijan-
sko jeziku, želi premeniti
mesto prodajalke specializirane
modice, event. kot zaščitnica
modice. Plača v mestu. Naslov
pove upravo „Jutra“ pod
„Zanesljivost“. 11776

Prodajalica

delam modice, s dobrih pri-
ložitih, išče mesto, najraje
na deželi. Ponudbe pod „Na
deželi“ na upravo „Jutra“. 11729

Uradnik

delam veletno prakso, popolno-
zna vešč slovenskega in nem-
škega jezika in korepon-
dent, knjigovodski in dru-
gi pisarniški del. Išče
mesto. Cenjene ponudbe na
upravo „Jutra“ pod „Pomoč
v bedi“. 11675

Stenografinja

slovensko-nemška in stroje-
plava z veletno prakso, išče
mesto v notarski ali odvet-
niški pisarni. Ponudbe pod
„Veletna praksa“ na upra-
vo „Jutra“. 11504

Mesta blaginjske

delam gospodinjstvo, izvršena v
manufakturi in galanteriji,
z dobrih priložitih in ve-
letno prakso. Prejemam tudi
vodstvo trgovine ali podru-
žnice na deželi. Nastop 1.
ali 15. avgusta. Cenj. po-
nudbe na upravo „Jutra“
pod „Blaginjska“. 11704

Mlada gospodinja

delam primerne mesta kot
blaginjska ali kaj stiš-
nega. Je iz Italije prezna-
na. Ponudbe pod „Pomoč
pregnaniki“ na upravo „Ju-
tra“. 11725

Službe išče

vdova s prvotratnimi pri-
ložitimi, vajena gospodinjstva,
vinjereje, poljedelstva, ku-
hinje kakor otrok. Gre naj-
raje na deželo, ali mesto in
isključen. Ponudbe na upra-
vo „Jutra“ pod „Izvršena
gospodinja“. 11732

Mlad trg. pomočnik

delam v specializirani manu-
fakturi in galanteriji
stroki želi primerne mesta
v mestu ali na deželi.
Službo nastopi lahko takoj.
Ponudbe pod šifro „Izvršen“
na upravo „Jutra“. 11686

Izvrstna šivilja

gre šivat na dom. Naslov pove
upravo „Jutra“. 11721

Prodajam

Kučin voz
lahka kočija, zapravljivček,
vse za samca, prava vprega,
vse po zelo nizki ceni prodaj
Kraji, železniki. 11425

Pozor!

Slavnemu občinstvu naznan-
jam, da bom prodajal od
danes naprej različno blago
po znižani ceni. — Pri-
ma doma svinjako mast po
35 Din; suho slanino po
33 Din; papirirano slanino
po 34 Din; trebušno meso
(Kaiserfleisch) po 33 Din;
soljeno slanino po 30 Din;
svežo slanino po 28 Din. —
Pri večjem odjemu popust.
J. Primc, prekaljevalci in
mesar v Ljubljani, Šolski
drevored. 10973

Prodajam drva

za kurjavo (odreki od šake
in parket) in žaganje od
trgača leca, dokler traja sa-
nacija, po znižani ceni. Ivan
Šiška, tovarna parket in
parna žaga, Ljubljana, Me-
telkova ulica 4. 10920

Koleselj

nov, lahak, izvrstno lep
in čisto malo rabljen, zapra-
vljivček s oljnatimi čelji,
kakor tudi aparat za vr-
likovo kislino, prodaj „Konku-
renca“, 7a. Šiška. 11443

Razglednice vseh vrst

večja množina, kakor tudi
od 20 komadov dalje, po
najnižji ceni napredaj. —
M. Golob, Kranj. 11480

Majhna stružnica

za mehanike in Mygula mo-
točelke s priklopnim vozom,
se prodaj. T. Škafar, Rim-
ska cesta št. 11, Ljubljana. 11486

Različno orodje

za mehaniko in ključavni-
čarstvo, vse ugodno pro-
da, zraven tudi dva bencin-
motorja. Naslov pove upravo
„Jutra“. 11587

Mreže

in drugo orodje za ribiče,
prodajam. — Naslov v upravi
„Jutra“. 11549

Voz s peresi

in tečaj voz, prodajam po
nizki ceni. Naslov pove upr.
„Jutra“. 11530

Satani

Najnovjši aparat za kle-
panje in brušenje kos, naru-
čite takoj pri Ivanu Šušnik,
Kranj. — Cena: 1 komad
60 Din. Trgovci znaten po-
pust. 11510

Drva

bukova in hrastova, odpad-
ki od parketov, dostavna
po nizki ceni na dom parna
žaga V. Scagnetti v Ljub-
ljani, za goranjaki kolo-
dvorom. 1070

Ugodna prilika!

Bencin lokomobila 6-8 KS,
iz tovarne Langen & Wolf,
prodaj Strojno ključavničar-
stvo v Kranju. 11062

Partija dobrih čevljev

s 25 odstotnim popustom na
prodaj. Zdruga čevljarstev
mojstrov, Maribor, pod Ve-
liko kavarno. 11787

Pekovski stroj

(Teigteilmaschine) prodaj
Ropar, Dobrna, Celje. 1176

Sportne srajce

moškim in otrokom in drugo
perilo najcenejše in najbolj-
še se dobi pri „Amor“, iz-
delovalnica perila, Glince
20, I. nadst. 11774

Fotografski aparat

9/12, dober, kupim. Naslov
pove upravo „Jutra“. 11762

P. n. Tvornici portland-cementa v Zidanem mostu.

Poročam Vam, da že mnogo let
uporabljam Vaš cement za vsa betonska
in železobetonska dela in do danes nisem
našel na izdelkih nobenih nedostatkov.

Spoštovanjem
Gradbeno podjetje FRANJO NERAD I. r.
Celje.

Divan

tudi za ležati, se ceno prodaj
Florjanska ulica 13/I. od
9. do 6. 11750

Obračalni stroj

za seno, malo rabljen, se
prodaj. Fran Gornik, Grabo-
vo-Rakek. 11766

Konjsko meso

5 K cenejšje in 20 K cenejš-
je zdrava čista konjska
mast. Dobijo se tudi dobro
slane domačega izdelka po
znižani ceni na Tržaški ce-
sti št. 2 v konjski mesnici
in v baraki v Mostah v bli-
žini postje. Se priporoča Ru-
dolf Pušnik, konjski mesar,
Ljubljana. 11736

Štedilnik

železen, modern, na prodaj.
Dunajska cesta 67. 11694

Knjigovezi, pozor!

Prodajam dobro ohranjeni,
skoraj novi šivalni stroj
(Heftmaschine) sistem Bre-
mer. Pismene ponudbe pod
„Nizka cena 5000 Din“ na
upravo „Jutra“. 11695

Kolo

s pomožnim motorjem. Alha.
4akt. 1 1/2 HP. v brzhnem
stanju, malo rabljen, se po
nizki ceni prodaj. Ivan Šušnik,
elektrarna, Kranj. 11712

Kmet-pridelki

lastni pridelek, na debele in
drobno. Na drobno 5 Din
liter. Pri oddaji od 5 litrov
naprej popust; tudi prist.
sadni kis po 1.50 Din liter
je za dobili. Spodnja Šiška
Mavrečeva ulica 274 (za
slovensko šolo). 11734

Kupim

Kupujem okrogel les
(hlode) za žago od vseh
vrst listnatih dreves, po-
sešno hrast in bukev, vo-
deno venko možno po naj-
višji dnevni cenah. Osiroma
se le na ponudbe s navedbo
cene, množine in kvalitete
franko vagon nakladalna po-
staja. Ivan Šiška, tovarna
parket in parna žaga, Ljub-
ljana, Metelkova ulica št. 4.
10932

Pozor!

Plačujem najbolje stare
obleke, čevlje in pohištvo.
Pridem na dom, doplenica
zadržuje. — Drame Martin,
Ljubljana, Sv. Jakoba na-
brežje 29. 11318

Bukova drva

s 15 do 20 odst. okroglih,
kupi večjo količino trdnja
Vinko Kratan, Maribor, Mai-
strova ulica 13. Istotam se
kupi večja količina jamejske
lesa: 2 m, 240 m, 4 m
in 480 m dolg, debelelost
na zgornjem delu od 20-35 cm
borove, smrekove, jelove in
hrastove. Tudi večjo količi-
no borovih stajenov 8/20 in
10/20 s vsaki dolžino, se
tam takoj kupi. 11635

Svežega brezovega lesa

kupim več vagonov, od 1 do
250 dolgo in od 10-25, 30
cm debele s skorjo, bolj ravn-
ne. Cena za kg franko va-
gon Slovenija ali Postojna.
Ponudbe na naslov: Franjo
Medić, trg z lesom v Celju.
11630

Letošnje skorje

se išče večja količina, kakor
tudi smrekovih čevljev. Samo
vagonsko ponudbe s najniž-
jimi cenami na trdnjo Vin-
ko Kratan, Maribor, Mai-
strova ulica 13. 11621

Okrogel les

hlode, vseh vrst lesa in v
vseki množini kupuje po
najvišji dnevni cenah
parna žaga V. Scagnetti v
Ljubljani, za goranjaki kolo-
dvorom. 1075

Kože divjačine

vseh vrst, kupuje skoli celo
leto in v vsaki množini D.
Zdravil, trgovina usnja,
Ljubljana, Sv. Florjanska ulica
št. 9. 940

Vreče za ogelje

nov, ostruma rabljene, ven-
dar dobro ohranjene, se ta-
koj kupijo. — J. Pogačnik,
Ljubljana, Dalmatinova uli-
ca št. 1. 11644

Fotografski aparat

9/12, dober, kupim. Naslov
pove upravo „Jutra“. 11762

Iščem stanovanje

z najmanj 3 sobami in pri-
ložitimi v novi ali stari
hiši. Plačam tudi dobro na-
grado temu, ki mi isto po-
skrbli. Ponudbe pod „Ugo-
do“ na upravo „Jutra“. 11783

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, sredi
mesta išče boljši gospod
za 9. junij. Ponudbe pod
Lj. M. A. na upravo „Jutra“

Letovščarji!

Oddam od 15. junija dalje
3 sobe (5 postelj) s popolno
oskrbo za osebo 70 Din
dnevno. Najboljša točka, pol-
uro od Bleda. Naloga v
upravi „Jutra“. 11455

Lokali

Trgovina
na delih ob glavni cesti s
uporabo zemljišča se da v
najem. Naslov pri Trobenta,
Maribor, Aleksandrova 83.
11703

Kapital

Družabnik ali
družabnica
s 200.000 do 300.000 Din se
išče v svrhu povečanja to-
varniškega prometa. Ponud-
be pod „Prekrbljen“ na
upravo „Jutra“. 11580

200.000—300.00 Din

posojila išče zelo dobičkon-
osno brezkonkurenčno pod-
jetje. Družabnik ni izklju-
čen. — Cenj. ponudbe pod
„Dobičkonosna posojila“
na upravo „Jutra“. 11579

Zaradi obolelosti

odstopim delež (dve tretjini)
strojno-mehaničnega podjet-
ja, katero izbornu uspeva. —
Vprašanja pod „75.000“ na
upravo „Jutra“. 11065

Družabnika

za trgovino jestvin, ki raz-
polaga s kapitalom od 30 do
40 tisoč dinarjev, išče mlad
trgovca. Pjajusila pri upravi
„Jutra“. 11744

Dopisovanje

Gospodinja z deželo,
vselej značaj, želi znanja
v svrhu razvedrila s kore-
pondenco z enkim gospo-
dom. Naslov pove upravo
„Jutra“ pod „Vesela Pri-
morka“. 11782

Za naslov se prosi

gospodinja, ki se je peljala
v četrtlet 5. t. m. ob pol 3.
iz Ljubljane v Mostovo
vlakom, običajno v živo ob-
leko in s velikim plavim
klobukom. Pod „Vilgalice“
na upravo „Jutra“. 11738

Za naslov se prosi

gospodinja, ki se je peljala
v četrtlet 5. t. m. ob pol 3.
iz Ljubljane v Mostovo
vlakom, običajno v živo ob-
leko in s velikim plavim
klobukom. Pod „Vilgalice“
na upravo „Jutra“. 11738

Enonadstropna hiša

s pekarino, v največjem in-
dustrijskem mestu, se s in-
ventarjem vred prodaj za
250.000 Din. — 3000 Din
dnevnega prometa. — Naslov
pove Aloma Company, Ljub-
ljana. 11499

Posestvo

s dvema hišama in trgovino
v Mariboru ob glavni cesti
se takoj prodaj. Natančneje
se sve pri lastniku poslasta
Milnska ulica 44, Maribor.
11701

Mala hišica

s vrtom in prostim stano-
vanjem se prodaj. Naslov v
upravi „Jutra“. 11742

Malo posestvo

v vilo v šofanju prodaj Luk-
man, Maribor, Majstrova 19.
11700

Kupim vilo

z vrtom v mestu ali blizu me-
sta. Ista mora obsegati s sob
s priklopnimi (kopalnici), sobo
za posle, klet, vodovod. Pra-
vico takojšnje vseeitve ali vsaj
v jeseni. Pismene ponudbe
pod „Komfort“ na Aloma Com-
pany, Ljubljana. 11707

Večja trgovska hiša

z električno razsvetljavo, s
3 1/2 orali zemljišča, na doleni-
ski progi, 3 minute od kolo-
dvora, po ceni na prodaj; po-
treben kapital 50.000 Din. Po-
nudbe pod „Na prometnem
kralju“ na upravo „Jutra“ 11724

Stanovanje

2-3 sob, kuhinje in priti-
klina, v sredini mesta, izo-
mirna stranka. Ponudbe se
poslaj na upravo „Jutra“
pod šifro „Nagrada 10.000“
10978

Stanovanje

obstoječe iz 2 velikih sob,
kuhinje, kleti in podstrešja,
z elektr. razsvetljavo, v sre-
dini mesta Maribor, se proti
enakemu v Ljubljani zame-
nja. Naslov v upr. „Jutra“.
11699

Dve opremljeni sobi

skupni, s vso opravo, s se-
paratnim vzhodom in elektr.
razsvetljavo, se oddaja za
dvem mirnim osebama. Naslov
pove upravo „Jutra“. 11593

Priprosto opremljeno sobico

išče zakonaki par brez
otrok. Žena je pripravljena
opravljati vsa hišna dela ali
druge protislužbe. Naslov v
upravi „Jutra“. 11715

Sobico

zračno, v bližini bolnice, išče
akademik (Primorec) na ok-
tober. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Mir“. 11693

Na stanovanje

in hrano se sprejema gospod-
nja. Sv. Petra cesta 29/I. 11709

Zamenjam stanovanje

v Ljubljani, obstoječe iz treh
sob in priklopa v sredini mesta
za enako v Celju. Nezahtevne
ponudbe na upravo „Jutra“ pod
„Ljubljana-Celje“. 11714

Izšla je knjiga

Državne trešarine
Za priročno uporabo
priredil M. Kostanjevec
Cena 10 Din s poštni-
no 11 Din. Knjiga se
naroča pri
Tiskovni zadrugi
Ljubljana, Prešernova
ul. 54

Kupim borove plohe

50 mm debele, ter prosim tozadevne cene. —
Alfred Amann, strojno mizarstvo v Trzinu.

POTNIKA

z dnevnimi dietami in provizijo. 2810a
Cenjene ponudbe s referencami je poslati v
Zagreb I, poštanski pretinac 34.

Dežne plašče,

perilo, klobuke, dežnike itd.
kupite najceneje pri
Jakobu Lahu, Maribor, Glavni trg 2.

Proda se vila

v Mariboru, v bližini parka, enonadstropna, z
vrtom in prostim stanovanjem. Ponudbe pod
„Dom“ na upravo „Jutra“ v Mariboru. 2749a

Sprejmeta se takoj

sposoben kovotlačitelj (Metallprücker)
in dober kleparski pomočnik
v trajno delo pri tvrdki K. Bocak, kleparstvo-
vodovodi, Trzin. 2821/a

Insertirajte v „Jutra“!

Dne 16. junija 1924, ob 15. uri

popoldne se bosta prodala na

javni prostovoljni dražbi

na Lavi št. 14 pri Celju:

Vila, enonadstropna, z 12 so-

bami, z gospodarskim poslopjem,
okrog 5 oralov vrta (deloma park);
in paromlin, 20 vodna HP, 60
parna HP; kapaciteta en vagon.
Moderno urejeno ob železnici. Ob-
jekti v bližini Celja. Podrobne
informacije pri dr. Goričanu od-
vetniku, Celje ali Lava št. 14 pri
Celju. Interesenti se vabijo. 2761/a

„LA FLEUR DE FRANCE“, E. MALHAPE

si šteje v prijetno čast, vabiti slavno občinstvo, da početi s svojo
navzočnostjo

razstavo luksurnih vaporizatorjev

ki bo otvorjena v dnevi 7., 8. in 9. junija 1924 od 10. do 12. ure
popoldne in od 15. do 17. ure popoldne v njegovem laboratoriju za
parfume v Ljubljani, Šubičeva ulica 3, na dvorišču. Vstop prost.

Zahvalo

najudanejšo izrekamo vsem, ki so našemu

Stanku Žnidersiču

izkazali poslednjo čast, obdali njegovo krsto in gomilo
z venci in cvetjem, mu izrekli počastujoče besede ter
zapeli poslovnimi pesmi in ga v tolikem številu spre-
mili k počitku, nam pa lajšali težko bol z iskrenim
in resničnim sočutjem. Osebito se zahvaljujemo Orjuni
in posameznim članom ter članicam za veličasten po-
greb, ki je bil obenem sijajna manifestacija ideje, za
katero je junaški pokojnik živel in umrl. Naj bi nje-
gova žrtev pospešila njeno popolno zmago.

Žalujoči sorodniki

Toplo

priporočamo knjigi
A. Novačan
Samosilnik
Ves. 46 Din, broš. 46 Din,
pošt. 1-30 Din

I. Lah
Angelin Midar
Ves. 32 Din, pošt. 1-46 Din

Naročite pri
Tiskovni zadrugi
v Ljubljani

Priporočamo knjigo

Dr. Jos. Tičar
Nalezljive
bolezni.
Opisi važnih nale-
zljivih bolezni z naru-
čili za nego bolnikov.
S slikami.
Cena s poštnino vred
20 Din 50 p.

Naroča se pri
Tiskovni zadrugi
v Ljubljani,
Prešernova ul. 54.

Modni atelje

M. Šarc
Angleške
in francoske tolete
najfinišja izvedba

Naročite

poljudno
znanstveno
brošuro
Hobhouse
Liberalizem
Broš. 30 Din, pošt. 1-50
pri Tiskovni
zadrugi v
Ljubljani

Los Parfums

9796/a

„LA FLEUR DE FRANCE“, E. MALHAPE

si

70 (Tuberkuloza, brez nade na ozdravljenje. Ta večer se mi je porodila misel uspešnega maščevanja. Da, maščevanja! Najhujše je pač, če ju obtožim, tako da bo držalo in da ne bo mogoča nikakršna osvoboditev. Zapor, porota, obsodba, galeja, smrt! Da, to jima moram pripraviti, da se ne bosta veselila moje smrti, da po njej ne bosta uživala ne le mojega imetja, ampak tudi moje srečo, ki sta mi jo ukradla! Z veseljem sem pripravil vse to!...

V nadaljnjem, precej dolgem pismu popisuje Fauville svojo bolezen, svoj načrt, njega izvedbo, pojasnjuje novo izumljeni aparat in nadaljuje:

«Zvečer, da, zvečer je ta plemenita žena prišla k meni v sobo in me otrovala. Tako bodo vsi verjeli. Kajti pripravil sem tudi ugriz njenih zob v jabolko in vrgel to jabolko tako, da je bodo jutri zjutraj morali najti... Da, da, deca moja. Pripravil sem tako vse, da ste v kleščah in da vam ne pomore ničesar več. Ničesar več! Le veselite se moje smrti, dragi moji, le veselite se! Imate vzroka dovolj! Le uživajte svojo ljubezen, v zaporu, pred krvnikom, pod giljotino! To je kaj drugega ko postelja ljubezni, kaj, ženska zlata, in ti, prijatelj moj mili!

Petindvajsetega maja bo zadnje pismo v rokah policije in šestindvajsetega bo eksplodirala bomba, ki je pripravljena in

položena na varno mesto. Takrat bo moja palača zletela v zrak in nikdo si ne bo mogel razlagati tega dejstva. Zakaj, kako, odkod? Poleg bombe sem položil ta svoj dnevnik in to svojo zadnjo izjavo. Takrat bo že vsega konec. Tudi onadva zletita v zrak in bosta uničena z mojim domom vred in poleg njih palica iz ebenovine, katere sem se posluževal, in obe vbrizgalni, ki sem ju porabil, potem pisma inspektorja Vérota, ki sem mu jih vzel v kavarni Pri novem mostu, izkratka, vse, kar bi moglo razbremeniti obtoženca. Toda ne boš! Pripravljeno je vse, da bosta uničena in da istina ne pride nikdar na dan. To je moje maščevanje. Morda se bo kdaj posrečilo možu, ki ga ne poznam in ki bi moral biti že posebne vrste, da razplete ta voz. Baš zanj jaz pišem te vrste in da si olajšam zadnje trenutke. Baš zanj, da, toda takšnega moža na svetu ni. In četudi se kdaj pojavi, ne bo videl mojega dnevnika in tega priznanja, in tudi, če bi..., takrat bo že vse končano, Ana Marija obsojena in mrtva in Sauverand mrtev. Oba morilca! Joj, kako strašno jutro, in kako je mrzla giljotina..., pa ne pomaga nič...»

Konec pisma je precej nejasen, pisan s tako tresočo roko, da se po celi odstavki več ne morejo čitati. Potem odstavek in podpis, ki je zopet prav čitljiv. Očividno se je podlež podpisal z zadnjo močjo, potem je spravil pismo na mesto, kjer se je našlo, in je najbrže legel ter pričakal smrt, ki je ni bilo treba dolgo čakati.

«Zares, tako in nič drugače!» pravi policijski prefekt. «Za spoznanje tega položaja je bil potreben zares poseben mož, le takšen, kakršen ste vi. Vse to, kar je Fauville zamislil, je prišlo tako, in...»

Don Luis ga prekine:

«Imate prav, gospod prefekt. Fauville je bil blazen. Blaznež posebne, izredno opasne vrste, toda gotovo blazen. Bistveno

je, da je glavni krivec inženjer Fauville sam. Vse drugo se bo še pojasnilo, zlasti to, kako je bilo mogoče, da so se datumi dohoda poedinih pisem našli v knjigi Shakespeare VIII. zv., pri gospodični Levasseurovi. Ne dvomim, da najdemo tudi to, in da se tudi to vprašanje razjasni. Za enkrat je gotova nedolžnost gospe Ane Marije Fauvilleove in Sauveranda. S pisanim priznanjem inženjerja Fauvillea se zadov bliža svojemu koncu. Treba ju je osvoboditi!...

Saint Lazare! Prihitela sta v avtomobilu v divjem diru do te stare jetnišnice, ki še vedno ni podrtja, dasi je že zdavnaj čas, da bi na njenem mestu postavili moderno zgradbo, ki bi ustrezala svojemu namenu. Vrata se prefektovemu avtomobilu brez odloga odpro. Vrata je bil že pripravljen, prav tako ravnatelj.

«Brž, brž, k ravnatelju!» ukazuje prefekt. «Nujna stvar!» In ne da bi počakal, pohiti sam po dolgih starih kamenitih hodnikih, za njim don Luis Perenna, ki ni nič manj nestrpen.

Na odstavku prvega nadstropja srečata na stopnicah ravnatelja jetnišnice, ki jima prihaja nasproti, ker ju je zapazil s svojega okna.

«Gospa Fauville?» vpraša prefekt brez uvoda. «Želim jo videti.»

Potem se naenkrat ustavi pred ravnateljem, ki izgleda nekam vznemirjen.

«No? Kaj je? Kaj se je zgodilo?»

«Kako, gospod prefekt?» vpraša ravnatelj osupel in zmuden. «Kaj ne veste? Pa saj sem pravkar telefoniral prefekturil!»

«Govorite, brž! Kaj se je zgodilo?»

«Kaj? Gospod prefekt, gospa Fauville je davi umrla. Otrovala se je.»

8. državna razredna loterija.

Prvo žrebanje
8. in 9. julija t.l.

5 premij!

100.000 srečk = 50.000 dobitkov.

Absolutna sigurnost in državno jamstvo!

V teku od pet mesecev se bo izžrebalo

25 milijonov 650.000 Din
brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti:

Ev. 1.500.000, 1.000.000,
500.000, 400.000, 300.000,
150.000, 140.000, 130.000,
100.000, 90.000, 80.000, 70.000,
60.000, 50.000 Din itd. itd.

Cena srečk za vsako izbero:

Cela srečka
Din 80—

Polovica srečke
Din 40—

Četrtnina srečke
Din 20—

Lista dobitkov brez odlašanja takoj po vsakem žrebanju! Hitra in točna postrežba!

Naročila iz vse države nasloviti na uradno Glavno kolekturo državne razredne loterije.

Bančno komanditno društvo

A. REIN in DRUG

(Oddelek razredne loterije)

Preradovičeva ul. 2. ZAGREB Gajeva ulica 8.
Telefon 17-03 in 20-26. Poštni predal: 380.

A. ŠINKOVIC
NASL.
K. SOSS.
- LJUBLJANA -
MESTNI TRG 51. 19.

Staro in mlado
vse kupuje pri
Šinkovcu.

Vedno novosti!

Svila za obleke, crp,
etamina, modni nakit

Svileni jumperji od
Din 180— naprej,

volneni jumperji od
Din 88— naprej,

blago etamina od
Din 134— naprej

Perilo za gospode,
kravate, nogavice,
rokavice itd.

Najboljši uspeh imajo „Mali
ogjasi“ v „JUTRU“!

2829-a

Prvo sl. pevsko društvo „Lira“ v Kamniku
naznanja vsem prijateljem in ljubiteljem petja, da je njegov
bivši velezaslužni pevovodja, ustanovni in častni član, gospod

FRANCÈ STELÈ

občinski uradnik

dne 5. junija 1924. ob 10. uri zvečer po dolgi in mučni
bolezni preminul.

Pogreb bo v soboto dne 7. junija 1924. ob
5. uri popoldne.

V Kamniku, dne 6. junija 1924.

ODBOR.

ZAHVALA.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja ob
smrti mojega ljubljene, nepozabnega soproga, očeta,
gospoda

Vinka Majdiča

izrekam prisrčno hvalo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, dalje častiti duhovščini, zastopnikom ob-
lasti, Zveze industrijcev, obrtniških zadrug, g. pred-
sedniku Hribarju za poslovilne besede, vsem društvom
in korporacijam, ki so se udeležile pogreba dragega
pokojnika, častni straži kranjskega Sokola in gasil-
nega društva, pevcem Narodne čitalnice za ganljive
žalostinke, godbi gasilnega društva ter vsem daro-
valcem krasnega cvetja.

Vsem, vsem iskrena hvala!

V Kranju, dne 5. junija 1924.

2815/t

Matilda Majdičeva z otroci.

Za birmance!
Lepa darila
dobe 2523a

botri in botrice

najceneje v veliki izbiri pri
najzanesljivi ljubljanski tvrdki

LUD. CERNE

trgovina ur in zlatnine

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Edno prave „Gölsner“ čev-
lje in lovske čevlje do-
bite le v novo urejeni trgo-
vini in delavnici

J. BRAJER

27 LJUBLJANA

Turjaški trg (Breg) 1.

Istotam se izdelujejo vseh
vrst čevljev po meri in vse
vrste tržnih čevljev.

Trgovci popusti!
Cene solidne! Postrežba točna!

Svarilo!

pred nakupom pletilnih
strojev brez vsakega jam-
stva, ki so vam na ponudbo
od raznih nezanesljivih in
nestrokovnjakihi prodajal-
cov le vesel tega, ker jih
sami rabiti ne morejo. To
dokazujejo neštene pri-
tožbe.

Pletilne stroje

kupite le tedaj ako se pre-
pričate o njih izvornu, ka-
kavosti in uporabi. Da ne
boste slabega stroja drago
plačali in imeli nepotreb-
no škodo kupite pletilne
stroje le z jamstvom, ka-
tere dobite tudi s poljub-
nem poukom pri tvrdki

F. Kos

Ljubljana, Židovska ul. 5,
kjer vam je tudi kakršno-
koli in hitro popravilo za-
gotovljeno, kar je zelo važno
1010-a

Barvno trakove,
karbon-papir-indigo
L. BARAGA, LJUBLJANA,
Selenburgova ul. 6/1.

Trboveljski premog in drva

dobavlja
Družba ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Telefon 220. Pinčiča tudi na obroke.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA, Mestni trg 18
izdelovatelj dežnikov,
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic.
Stari dežniki se nanovo preobčijejo

Najboljša
PUCH-KOLESA

nove konstrukcije z garancijo po
znižanih cenah priporoča

IGN. VOK 701-a

Ljubljana, Sodna ulica 7,
podružnica Novo mesto.

Kdor želi ugodno preživeti svoj dopust

na obali našega Jadrana, se mu priporoča posebno
prvorazredni hotel PENSION «ROKAN» v Selcih,
2 1/2 km od Crkvenice. Hotel ima veliko teraso
s krasnim razgledom po daljni okolici, kakor na
Učko itd. Lastno moderno kopališče, eno izmed
najboljših na Jadrana, takoj pred hotelom. — Iz-
vrstna kuhinja! Cene smerne! Velika avto-garaža.

Najtopleje se priporoča

Alojzij Beranek

prej lastnik restavracije „KOLO“ v Zagrebu.

Naročila za sebe in informacije se priporoča
rekomandirati. 784-a

Velika in okusna izbira 2516a

letnih oblek in bluz

pri tvrdki

F. & M. Rozman, Ljubljana

Židovska ulica št. 4.

Cene nizke! Cene nizke!

Vsakovrstno

MOŠKO PERILO

po znižani ceni

priporoča

Tovarna perila „TRIGLAV“

G. VOJSKA & DRUG

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8

(nasproti hotela Strunkeji). 709-a

Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani

registr. zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2

Tehniško vodstvo z obilastveno-avtoriziranim

gradbenim inženjerjem.

Projektira in izvršuje vaa v stavbeno in

inženjersko stroko spadajoča dela.

Delo solidno! Cene konkurenčne!